

VINERI • 29 APRILIE 2005 • ANUL LV NR.17

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

CALENDAR ORTODOX

- 2 mai, luni – (†) **Sfintele Paști**; Aducerea moaștelor Sf. Atanasie cel Mare
 3 mai, marți – (†) **Sfintele Paști**; Sf. Mc. Timotei și Mavra, soția sa; Sf. Mc. Diodor și Rodopian diaconul
 4 mai, miercuri – Sf. Muceniță Pelaghia; Sf. Mc. Valerian. (Hartzi)
 5 mai, joi – Sf. Mare Muceniță Irina; Sf. Mucenici: Neofit, Gaie și Gaian
 6 mai, vineri – (†) **Izvorul Tămăduirii**; Sfântul și Dreptul Iov, mult răbdătorul; Cuvioșii: Mamant, Pahomie și Ilarion.
 7 mai, sâmbătă – Arătarea semnului Sfintei Cruci la Ierusalim; Sf. Mucenici Acachie și Codrat
 8 mai, duminică – † Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan; Cuv. Arsenie cel Mare Duminica a 2-a după Paști (a Sfântului Apostol Toma);

AGENDĂ

2 mai

1519 – s-a stins din viață *Leonardo da Vinci*, pictor, sculptor, inginer și arhitect.

1848 – conducătorii revoluției Române din Transilvania s-au întâlnit în *Catedrala de la Blaj*, pentru a pregăti Marea Adunare Națională de la Blaj.

3 mai

1806 – s-a stins din viață, la Buda, *Samuil Micu-Clain*, istoric, lingvist, profesor român.

4 mai

1955 – s-a stins din viață, la Paris, *George Enescu*, compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog român.

5 mai

1949 – a avut loc semnarea Tratatului de la Londra, prin care s-a instituit *Consiliul Europei*.

6 mai

1791 – palatul *Louvre* din Paris a devenit muzeu.

1922 – s-a născut, la Micherechi, dansatorul *Gheorghe Nistor*.

1938 – a murit la Ciucea poetul *Octavian Goga*.

7 mai

1553 – *Nicolaus Olahus* a fost ales arhiepiscop de Strigoni (Esztergom), mitropolit primat al Ungariei.

8 mai

1885 – la București, în sala Teatrului Național, a avut loc pentru prima oară *un spectacol de operă în limba română*.

Poza săptămânii

De Paști,
fără adăpost

În România s-a lansat campania „Zâmbet pentru România”, destinată ajutorării persoanelor sinistrate în urma inundațiilor din vestul României. Oricine dorește să-i ajute pe cei care au rămas fără case și fără agoniseala de-o viață, poate face o donație în contul: RO34RNCB4500000000810001, deschis la Banca Comercială a Timișoarei.

Budapesta

Atenționarea Parlamentului

Ungaria poate să ajungă în fața Instanței Europene – afirmă mai multe organizații ungare pentru drepturile omului. Aceasta se va întâmpla în caz că Parlamentul va adopta legea prin care s-ar putea desființa independența bugetară a Autorității pentru Tratatment Egal.

La insistența Ministerului Finanțelor, Comisia parlamentară pentru drepturile omului, minorități și culte a acceptat propunerea ca această nouă instituție, înființată la 1 februarie, să fie privată de independența sa bugetară. Într-un raport întocmit recent, printre altele, de Comisia Ungară Helsinki și Biroul pentru Apărarea

Drepturilor Minorităților Naționale și Etnice, se arată că organizațiile care au fost înființate pentru a stopa rasismul și intoleranța nu pot să stea sub conducerea guvernului. Garanția independenței acestor organizații este independența lor financiară – se mai accentuează în acest raport.

Autoritatea pentru Tratatment Egal funcționează sub egida Ministerului pentru Tineret, Familie, Probleme Sociale și Oportunitatea Șanselor, la fel ca și Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice. Înființarea acestei organizații este un criteriu al Uniunii Europene.

E. Iova

România

A fost prezentată noua monedă a României

Începând cu 1 iulie, în România va fi denominată moneda națională, prin tăierea a patru zerouri. Din luna martie, prețurile sunt afișate în mod obligatoriu atât în lei vechi, cât și în lei noi.

Noile monede au fost prezentate joi, 21 aprilie, de către guvernatorul Băncii Naționale a României, *Mugur Isărescu*. Materialul din care sunt confecționate noile bancnote și monede rămâne polimerul, iar culorile de bază vor rămâne cele cunoscute. Nici personalitățile reprezentate pe bancnote nu se vor schimba, o noutate fiind bancnota de 500 lei, cu portretul lui Mihai Viteazul, precum și cea de un leu, care va avea portretul lui Nicolae Iorga. Noile bancnote vor putea fi utilizate cu ușurință și de către nevăzători, acestea fiind tipărite prin relief, cuprinzând totodată mai multe elemente de siguranță decât bancnotele de până acum. Totodată,

acestea vor avea mărimea bancnotelor de euro. Începând cu luna iulie, vor intra în circulație, după 14 ani, și monede de 1, 5, 10 și 50 de bani. Bancnotele vechi și noi vor circula împreună până în data de 13 decembrie 2006. Însă, la succursalele Băncii Naționale bancnotele vechi vor putea fi schimbate și după această dată. După prezentarea leului nou, moneda națională a României s-a întărit cu 284 de unități pe piața mondială.

T. Iova

România - Ungaria

Noi puncte de trecere

În ședința de săptămâna trecută, Guvernul român a aprobat proiectul de lege pentru ratificarea Convenției între România și Ungaria privind controlul traficului de frontieră rutier și feroviar, document care a fost semnat în 27 aprilie 2004, la București.

Acest document prevede înființarea unor noi puncte comune de trecere a frontierei, ca o măsură de simplificare, fluidizare și corelare a traficului rutier și feroviar la graniță. În acest moment, la granița dintre cele două țări există zece puncte de trecere a frontierei deschise pentru traficul rutier și cinci pentru traficul feroviar.

I. Kaupert

Închelarea ediției:
marți, ora 18.00

Jula

Ocupații muzeale pentru copii

În ultima vreme, Muzeul „Corvin János” din Jula organizează, printre altele, și ocupații de pedagogie muzeală pentru copii. Ultimele întâlniri au avut loc joi și vineri, 21-22 aprilie, în cadrul cărora s-au ținut ocupații de meșteșug lega-

te de expozițiile actuale din Sala Dürer, „Regiunea multietnică” și „Viața de toate zilele a japonezilor”.

Informații suplimentare despre ocupații aflați la Muzeul Corvin, strada Kossuth nr. 19, tel.: 66/464-117.

R. Pățaș

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Scrisoare pastorală la Învierea Domnului

† SOFRONIE

Cu voia lui Dumnezeu
Episcop al Episcopiei
Ortodoxe Române
din Ungaria

Cinstului cler de mir și monahal și dreptcredincioasei suflări creștine încredințate nouă, har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, iar din partea-ne, nestrămutată grija arhipăstorească și prețuire sfântă.

Hristos a înviat!

Este Evanghelia, Vestea cea Bună (aceasta înseamnă în limba elină cuvântul „evanghelie”) pe care nu vom obosi nicidecum a o proclama și noi! Vestea cea Bună că Cel Răstignit pentru păcatele noastre, a treia zi de la moartea Sa, a înviat dintre cei morți, a adus tuturor bucurie și nădejde, dar și sfârșit suferințelor și așteptării umanității bolind de moarte, după ruperea legăturii sfinte, datorită voii umane libere, dintre Creator și făptura Sa, omul. În sfârșit, Fiul Omului rupe pecetea morții și sclavia păcatului este abolită prin moartea și învierea, conform Scripturilor, Fiului lui Dumnezeu înomenit.

Vestea cea Bună, datătoare de speranță pentru întreaga umanitate, în toată desfășurarea sa spațio-temporală, este cel mai bun și singurul cu adevărat semnificativ lucru ce putea și trebuia să ni se întâmple nouă oamenilor, ontologic vorbind, de la începutul și până la sfârșitul istoriei noastre. Toate celelalte sunt premise și consecințe ale acestui fapt cu adevărat mântuitor, răscumpărător, unic și irepetabil. Moartea și învierea Omului-Dumnezeu. Învierea lui Hristos-Dumnezeu-Omul, Vestea cea Bună, Vestea cea Mare, singura valabilă din toată istoria umană. Așa cum o cunoaștem și cum ni se va descoperi, în toată spectaculozitatea ei, într-o bună zi.

Dar dincolo de strălucirea și luminozitatea necreate ale Sărbătorii sărbătorilor, reflectate și în strălucirea, lumina și căldura sufletească a atâtor generații de credincioși ai lui Hristos care

au împodobit istoria cu netrecătoare urme ale credinței și mărturiei lor asupra celor întâmplate odinioară la Ierusalim, dincolo de însăși bucuria și netemerea noastră a celor de acum, suntem obligați să recunoaștem că

lumea noastră recunoaște tot mai puțin evenimentul acesta cu adevărat unic al istoriei omenirii și că noi înșine, trăitori în acest veac instrăinat, nihilist și păcătos, suntem contaminați de amestecarea lucrurilor, de confuzia dintre bine și rău, de deznădejde.

Astfel, deși multe sunt falsele lumini exterioare ale lumii noastre, mare este întunericul în care trăim. Și într-un asemenea întuneric, într-o asemenea lume a tenebelor, a răsturnărilor de valori, cu certe valențe apocaliptice, Vestea cea Bună a Învierii Domnului și, implicit, a răscumpărării Omului, cu greu poate răzbate. Este întuneric și confuzie mare, vremea fiind neprielnică și puternic lovită de ambiguitate. Or, este limpede că în astfel de coordonate existențiale, mesajul creștin greu, abia, poate trece. Și tumultul și plaga lovesc nemilos peste toți, infectând fără milă peste tot. Ne ating și pe noi. De aceea suntem de multe ori copleșiți de îndoială și strigăm către Domnul neputincioși: „Rămâi cu noi că este seară și s-a plecat ziua” (Luca 24, 28).

Într-adevăr, se înserează peste lumea noastră și întunericul păcatului este tot mai consistent. Dar toate acestea cheamă lumina Domnului. Lumina învierii Sale. Într-un interval în care se clatină credința multora,

într-un răstimp în care Domnul este crucificat continuu de necredință și păcat, într-o epocă a prăbușirii valorilor și nesocotirii sistematice a Bisericii, Hristos În-suși, Capul Bisericii Sale, este întins din nou pe cruce, batjocorit, desconsiderat, hulit, marginalizat, exclus, omorât, exilat cât mai departe, dincolo de hotarele acestui timp, dincolo de vetrele umanității contemporane nouă. El și ai Săi, frații mai mici, Biserica luptătoare, sunt invitați iar a se sui pe cruce.

Sub atâtea lovituri subtile, într-o stare întreținută de subversivitate, acum ca și atunci, noi, nevrednicii Săi discipoli de astăzi fugim, ne ascundem, „de frică”. Ne lipsește curajul mărturisirii. Am învățat, după atâtea și atâtea metamorfoze istorice, să supraviețuim, deși ne mințim pe noi înșine spunând că ne acomodăm tacit nevoilor timpului nostru, așa cum am învățat să ne potrivim tuturor valorilor de încercare ce până acum ne-au cercetat. Dar, cu toate acestea, nu ne-am pierdut nădejdea. Și dacă, mai puțin sau mai mulți, după împrejurări, am continuat să ne strângem în jurul Sfintelor Altare spre a celebra împreună bucuria Celui Înviat, deodată cu nădejdea noastră nepieritoare, este pentru că, deși din ce în ce mai greu, totuși, noi credem că Hristos a înviat!

Dreptmăritori creștini și creștine,

Nu avem voie să ne lăsăm descumpăniți de nici un val trecător, oricât de devastator s-ar arăta acesta în intenție sau în fapt! Cu toate că o radiografie destul de dură a lumii noastre ca cea de mai sus și, implicit, o diagnosticare cât mai exactă, mai apropiată de adevărul nevăzut al lucrurilor, ar putea să pună serios sub semnul întrebării situația noastră în câmpul duhovnicesc al existenței, suntem siliți să mărturisim, cu toată responsabilitatea, că progresul material și tehnologic al secolului nostru de umanitate nu este, din nefericire, însoțit de un progres spiritual pe măsură!

(Continuare în pag. a 7-a)

Mihai Eminescu

Învierea

*Prin ziduri înnegrite, prin izul umezelii,
Al morții rece spirit se strecură-n tăcere;
Un singur glas îngână cuvintele de miere,
Închise în tratajul străvechii evanghelii.*

*C-un muc în mâni moșneagul cu barba ca zăpada,
Din cărți cu file unse norodul îl învață
Că moartea e în luptă cu vecinica viață,
Că de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-și prada.*

*O muzică adâncă și plină de blândețe
Pătrunde tânguioasă puternicile bolți:
„Pieirea, Doamne sfinte, căzu în orice colț,
Înveninând pre însuși izvorul de viețe.*

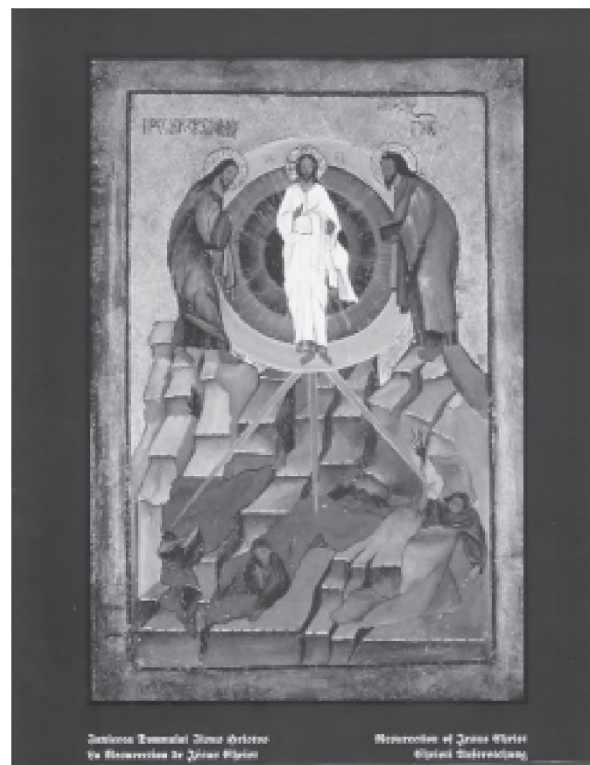
*Nimica înainte-ți e omul ca un fulg,
Ș-acest nimic îți cere o rază mângâioasă,
În pâcuri sunătoare de plânsete duioase
A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg”.*

*Apoi din nou tăcere, cutremur și sfială
Și negrul întuneric se sperie de șoapte...
Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte...
Deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.*

*Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uită și preoți și popor,
Cum din mormânt răsare Christos învingător,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:*

*„Cântări și laude-nălțăm
Noi, fie unuia,
Primindu-l cu psalme și ramuri,
Plecați-vă, neamuri,
Cântând Aleluia!*

*Christos au înviat din morți,
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte călcând-o,
Lumina ducând-o
Celor din morminte!”*

Învierea Domnului – icoană românească
din secolul al XVII-lea, Muzeul de Artă, București

România a semnat tratatul de aderare la UE

România și Bulgaria au semnat luni, 25 aprilie, la Luxemburg, tratatul de aderare la Uniunea Europeană, punând astfel capăt la peste patru ani de negocieri. Aderarea este prevăzută pentru 1 ianuarie 2007. **Tratatul României a fost semnat de președintele Traian Băsescu, premierul Călin Popescu Tăriceanu, ministrul de externe Mihai Răzvan Ungureanu și negociatorul-șef cu UE Leonard Orban.**

Ceremonia semnării a avut loc la Abația Neumunster din orașul Luxembourg. Alături de delegațiile României și Bulgariei, au mai participat câteva zeci de demnitari din cele 25 de state ale Uniunii. În discursul său festiv, președintele Comisiei Europene, **Jose Barroso**, a menționat: „Avem toată încrederea că veți fi capabili să finalizați reformele necesare în domenii precum administrația publică și justiție”. „Suntem azi aici pentru a ne exprima dorința de a fi împreună la bine și la rău, într-o familie europeană de 27 de membri”, a spus președintele Traian Băsescu la sfârșitul ceremonialului. „Ne luăm foarte în serios rolul de viitor gardian al unei largi porțiuni din granița de est a UE”, a promis șeful statului român.

Pe documentul Tratatului de aderare a României și Bulgariei și-au așternut semnăturile peste 60 de demnitari din cele 25 de state ale Uniunii, precum și reprezentanții a diverse instituții ale UE. La ceremonie s-au vorbit cinci limbi. După o scurtă introducere în engleză,

Traian Băsescu și-a rostit discursul în limba română.

O dată cu semnarea tratatului, România a trecut de la statutul de țară-candidat la cel de țară în curs de aderare și va participa ca observator la activitățile Uniunii. De asemenea, România este acum în situația de a-și desemna reprezentanți în Parlamentul European. Astfel, cei 35 de parlamentari români cu statut de observatori își vor începe activitatea propriu-zisă la începutul sesiunii de toamnă a Parlamentului European.

E. Iova

Foto: ROMPRES

În ajun de aderare la Uniune

„Ambasadele sunt adevărate verigi între guvernele a două țări. Importanța acestora este cu atât mai mare cu cât ele se află la Budapesta și București” – a introdus întâlnirea din miercuri trecută **Alexandru Ghișa**, consilier al Ambasadei Române din Budapesta, întâlnire ce a fost ținută în sala profesorală a Liceului „N. Bălcescu” din Iula. Reprezentantul României a sosit la 20 aprilie, la Iula, și cu o zi mai devreme, la Catedrala de Română din Seghedin, pentru a informa românii din Ungaria despre cea mai actuală și importantă problemă cu care se ocupă diplomația română în aceste zile, și anume, apropiata semnare, la Luxemburg, a tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană. Întâlnirile s-au desfășurat sub titlul „România – schimbare de statut prin integrarea în Uniunea Europeană. Noi oportunități în relațiile internaționale”.

La întrevederea cu pedagogii români din Iula, **Alexandru Ghișa** a accentuat că aderarea este un fapt dat. Atât România, cât și Ungaria – cea din urmă făcând deja parte din structurile UE – sunt părți ale construcției Europei unite. „Nu doar noi avem de învățat de la occidentali, ci și Occidentul are multe de învățat de la noi.” Consilierul român de la Budapesta, care de formație este istoric, a prezentat date și fapte concrete din trecutul diferitelor popoare euro-

pene, aducând ca exemplu și așa-numitul Muzeu al Statuilor din Budapesta, unde occidentalii vin să trăiască sentimente de nostalgie față de regimul comunist, vremuri pe care, de fapt, ei le vor înțelege doar prin cunoașterea experiențelor popoarelor central și est-europene.

În continuare, **Alexandru Ghișa** a vorbit despre responsabilitatea României și noul ei rol de după aderare, când frontiera UE se va afla pe Prut și Marea Neagră.

Un subiect inevitabil al întâlnirii a fost viitorul minorităților în Uniunea Europeană, care însă va însemna cu totul altceva decât în ziua de azi, pentru că nu se va mai putea vorbi de majoritate și minoritate, ci doar de minorități. În UE va exista nu doar mișcarea liberă a mărfurilor, ci și a creierelor. Vor fi la fel de importante și limbile mici, nu doar cele de circulație mare.

„Învățându-vă copiii românește le veți acorda șanse de angajare nu doar la Bruxelles sau Luxemburg, ci și la București, Timișoara sau Budapesta”, i-a îndemnat diplomatul român de profesorii iulani, care au mai putut afla și despre anumite exemple demne de urmat din relațiile româno-maghiare, amintind doar colaborările strânse dintre Universitatea din Cluj cu cea din Debrecin sau dintre Universitatea din Oradea cu „Eötvös Loránd” din Budapesta.

E. Iova

Capela Gojdu din Budapesta are un nou iconostas

În urmă cu câțiva ani a început restaurarea capelei ortodoxe române din Budapesta, aflată în strada Holló. După finalizarea lucrărilor de renovare a imobilului, care se afla într-o stare destul de dezastruoasă, s-a început și reconstruirea interiorului. Ca un ultim pas al renovării interioare, în ziua de 18 aprilie, luni, a sosit la capelă și noul iconostas. Acesta a fost sculptat din fondurile asigurate de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni din București, care a făcut un contract cu Asociația Familială a sculptorului **Daniel Sas** din Târgu-Lăpuș, unde s-a sculptat iconostasul.

Odată montat scheletul, urmează să se caute pictori pentru pictarea icoanelor de pe iconostas, am aflat de la parohul capelei, **pr. Marius Maghiaru**. Respectându-se regulile tipiconale, pe Ușile Împărătești se va picta icoa-

na Bunei-Vestiri, în partea dreaptă a ușilor cu icoana Maicii Domnului cu Pruncul în brațe, iar în partea stângă cu icoana Mântuitorului. Pe ușile diaconești vor fi pictate icoanele Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, iar pe icoanele laterale, Sf. Ierarh Nicolae, în partea

dreaptă, iar în partea stângă icoana Sf. Ioan Botezătorul. Deasupra ușilor împărătești, se va afla icoana Cinei Cei de Taină, cu cele 12 Praznice Împărătești, iar în rândul de deasupra lor icoanele celor 12 Apostoli. Deasupra Iconostasului, se va afla Sfânta Cruce, iar într-o parte și alta icoana Maicii Domnului și, respectiv, a Sf. Evanghelist Ioan. În urma finalizării lucrărilor de pictură, va avea loc și sfințirea capelei.

Românii ortodocși din capitala Ungariei se întâlnesc, cu diferite ocazii, pentru a sărbători sau comemora unele evenimente importante. Cum este obiceiul de câțiva ani încoace, în Duminica a doua după Paști, adică în Duminica Tomii, 8 mai, credincioșii Parohiei Ortodoxe Române din Budapesta se vor aduna pentru a face un parastas întru pomenirea marelui mecena Emanuil Gojdu.

T. Iova

**Foaia românească
pe Internet:
www.foaia.hu**

Inițial, Teatrul Național din Budapesta programase premiera piesei „D-ale carnavalului” de Caragiale, pentru toamna anului trecut. Evenimentul n-a avut loc din cauza îmbolnăvirii a doi actori. Având în vedere programul încărcat al premierelor, piese în discuție i-a venit rândul abia anul acesta, la 16 aprilie. Regizorul *Jordán Tamás* – ce este, în același timp, și directorul teatrului – a distribuit în rolurile principale pe *Udvaros Dorottya*, *Sinkó László*, *Szarvas József*, *Murányi Tünde*, *Gazsó György* și *Csankó Zoltán*, fundalul muzical fiind creația lui *Selmeczi György*.

Numele dramaturgului Caragiale nu e necunoscut iubitorilor de teatru din Ungaria. În urmă cu 20 de ani, *Gothár Péter* a regizat „D-ale carnavalului” pentru scena teatrului din Pesta, iar în 2000 piesa a fost reprezentată de teatrul din Mișcolț. *Jordán Tamás* regizează pentru a doua oară Caragiale: cu câțiva ani în urmă de numele lui se lega spectacolul cu „O scrisoare pierdută”, jucată la Teatrul Radnóti.

Comedia „D-ale carnavalului” a fost jucată pentru prima oară în 1885. Este mai

Carnaval întârziat

puțin axată pe critica socială, decât celelalte opere ale lui Caragiale, în schimb oferă o imagine satirică delirantă a veșnicilor slăbiciuni omenești: înșelarea partenerului și gelozia. Firul narativ al piesei pare simplu, dar, de fapt, e foarte complicat. Pe scurt: toată lumea înșală pe toată lumea, iar cei care n-o fac, suferă îngrozitor. Sufără, însă, îndeajuns, și cel care cade în păcat. Regizorul *Jordán Tamás* a formulat

metrese, care, bineînțeles, îi înșală fără scrupule, și – pe deasupra – cu același frizer.

După numeroase încurcături, surprize și după un șir impresionant de izbucniri sentimentale, se face, în sfârșit, pace și toate reintră în vechea (dez)ordine.

Cu acestea, piesa ar rămâne însă la stadiul de farasă. Ceea ce o impune calitativ, este inteligentul comic verbal al lui Caragiale, care exploatează cu succes mo-

bune din Europa. Ori de câte ori urmărim o reprezentație teatrală românească, rămânem uluiți. În această piesă este mai puțină satiră socială decât în „O scrisoare pierdută”; accentul cade pe păcatele omenești, și anume pe acela care și pe mine mă preocupă în mod deosebit: gelozia. Încurcăturile, complicațiile, slăbiciunile umane, buclucurile sunt specifice pentru această piesă, și sunt foarte pe gustul meu. Privit

astfel „morală” piesei: gelozia e o urgie dumnezeiască, o boală din care abia există vindecare, dar fără de care lumea n-ar fi întreagă!

Deci, în piesă, doar cei doi amanți naivi sunt sinceri, totuși ei sunt cei care primesc câte un perdan consistent de la „nevinovatele” lor

dul de a se exprima al păturii parvenite, modul cum acest strat social format din oameni ticăloși și simpatici imită vorbirea cultivată.

După repetiția generală, am stat de vorbă cu regizorul spectacolului și cu compozitorul fundalului muzical.

– *Domnule director, ce va determinat să vă opriți la Caragiale și la „D-ale carnavalului”?*

Jordán Tamás: – În ultimul timp am prezentat mai ales drame și, pur și simplu, am avut nevoie de o comedie care să le ofere noi posibilități actorilor noștri. Eu îl apreciez în mod deosebit pe Caragiale, îmi plac situațiile pe care le creează, îmi place umorul său. Traducerea după care lucrăm acum e foarte bună, îl are ca autor pe *Réz Pál* și e stilizată și adaptată de *Parti Nagy Lajos*. Întorsăturile și ludicul limbajului sunt aproape de originalul lui Caragiale.

– *De ce v-ați simțit atras chiar de dramaturgia românească?*

J. T.: – Teatrul românesc se află la un nivel foarte ridicat. Este printre cele mai

din afară, gelosul este un personaj foarte amuzant, dar cel care trăiește această stare, consideră că situația în care se află e sfârșitul lumii. Ceea ce mă interesează pe mine în construirea acestei situații comice extreme, este faptul de a îi face pe actori să joace în așa fel, încât să fie vizibil faptul că pornirile de suprafață au acoperiri interioare. Doresc să provoc interpretarea în forță, înflăcărată, cu trăire, dar care e autentică doar dacă se hrănește dintr-un proces bine gândit, bine fermentat.

– *La ridicarea cortinei, pe scenă ni se dezvăluie o atmosferă profund românească. Ce izvor de inspirație ați avut pentru compunerea fundalului muzical?*

Selmeczi György: – Despre această piesă, eu port în memorie imagini aduse de acasă. (*S. Gy.* este dirijorul Operei Ungare din Cluj – reporter) Este un noroc incredibil că românii au un astfel de autor care și-a depășit epoca și, cu talent vizionar, a scris o asemenea operă, care pare a fi inspirația de vremurile pe care azi

le trăim. Nu e ușor să hotărâști care atmosferă muzicală se potrivește cu Caragiale și care să fie fundalul melodic al acestei atât de particulare dispoziții sociale românești. Astăzi au făcut o carieră internațională acei muzicieni români care, în urmă cu mai mulți ani, au integrat în compozițiile lor elemente folclorice sau de altă natură, creând așa-numitul „cântec de lume”; eu din acesta m-am inspirat. În piesă, muzica nu capătă un loc principal, căci trebuie lăsat spațiu de desfășurare textului. Totuși, e necesar să fie creată atmosfera de carnaval. Cel care a fost la un bal mascat din București, acela știe că acolo e o lume fantastic de interesantă, deosebită, fără inhibiții și limite impuse, o lume care poate fi foarte plăcută. În consecință, pentru mine, această sarcină teatrală a fost benefică.

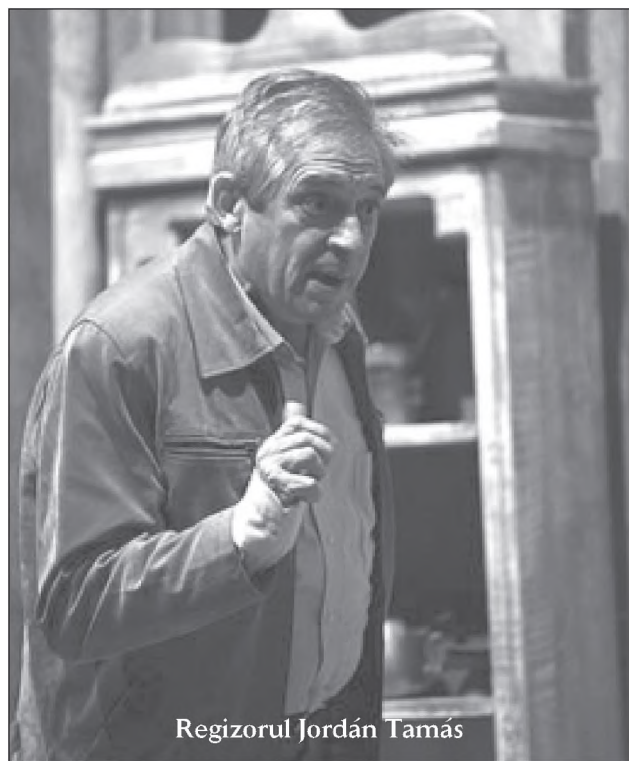
– *Publicul ungar cunoaște foarte puțin, (mai bine zis nu cunoaște aproape deloc) dramaturgia românească, nici Ionescu nu prea e jucat. După părerea dumneavoastră, cum va primi publicul acest spectacol?*

S. Gy.: – Eu cred că spectacolul va avea succes. Pe de altă parte, e mai mult decât regretabil faptul că cercurile intelectuale, umaniste și literare nu iau cunoștință de proaspăta, explozivă, creativ-productivă viață artistică românească. Viața culturală românească este foarte deschisă și dispusă cu o nemaîntâlnită receptivitate la integrarea valorilor. Știe să creeze un echilibru particular între și azi prezentele orientări spre culturile franceză, rusă, respectiv, apuseană. În contrast cu celelalte sfere de gândire, viața literară și artistică nu are elemente discriminative.

Pe scena Teatrului Național se desfășoară o coproducție remarcabilă, și, poate, acest spectacol cu atmosferă aparte îl va face cunoscut pe Caragiale la Budapesta.

Ibós Éva

(Traducere: M. Bucin)

Regizorul *Jordán Tamás*

Mesajul crucii

Privește mâinile. Mâinile care sunt pironite aici, sunt mâinile unei lumi întregi. Îmi pare ca și cum, în ceasul acela al Golgotei, Dumnezeu cel Viu ar fi luat mâinile murdare ale unei lumi întregi, împreună cu blestemul care stătea asupra lor, și ar fi spus: „Fiul Meu, poartă Tu blestemul unei lumi întregi, ia Tu toate astea în mâinile Tale!”

Nu ai nimic care să-ți fi mănjit mâinile și de care ai vrea să scapi? Doar știi bine câte se pot face cu mâinile! Cu ele se încarcă arme, se țintește și se percută. Cu mâinile sunt seduse trupurile și tot cu ele se distruge embrionul din pântecele mamei. Cu mâinile sunt scrise scrisori care mai bine n-ar fi fost scrise niciodată. Cu mâinile se fac lucruri la care, după aceea, n-am vrea să ne mai gândim niciodată... Un om temător de Dumnezeu spunea odată: „Mâinile, atât ale mele, cât și ale dvs. poartă o taină a fiecăruia.” Îmi permiți atunci să te întreb: Ce se va alege de mâinile murdare ale omenirii? Ce se va întâmpla cu mâinile unei lumi care merge spre Ziua Judecării de apoi, dacă n-ar fi nimeni care să ne spele aceste mâini?

În ceasul de la Golgota, Dumnezeu cel Viu a transmis asupra mâinilor nevinovate ale Fiului Său blestemul tuturor oamenilor, iar Fiul a purtat blestemul mâinilor, murdare din est și din vest, din nord și din sud, ale celor vârstnici și ale celor tineri.

Atunci mâinile fără vină ale Domnului Isus au fost pironite pe lemnul crucii, în locul mâinilor vinovate ale unei omeniri pierdute. **Dar mâinile tale și ale mele nu au fost atinse. Acesta este mesajul de la cruce.**

Privește picioarele Celui răstignit. Aceste picioare au umblat făcând numai bine; acum, ele sunt pironite în locul picioarelor vinovate ale unei lumi pierdute. Nu este aici nimic din neliiniștea care sălășluiește în noi și care ne-a purtat în nopți de care nu mai vrem să ne amintim vreodată. Nu ai în urma ta căi la care nici nu vrei să te mai gândești? N-ai experimentat și tu ce se întâmplă cu omul care trăiește în plăceri și astfel, încă înainte de a intra bine în viață, a și ruinat-o? Câți dintre noi nu vor să se mai gândească la anumite căi pe care au mers, fiindcă li se

Ai avea curajul să mergi cu mine la Golgota? Este dealul din fața porților orașului Ierusalim. Pe acest deal nu se mai fac glume. Pe acest deal nici măcar filozofii nu mai au nimic de spus. De ce? Pentru că pe acest deal se moare – se moare crunt. Dar dacă ai avea curajul să te oprești odată și să-L privești

cere să nu se mai gândească la ele: ei nici nu vor să mai recunoască măcar că au umblat pe niște căi pe care, cel mai bine, n-ar fi umblat niciodată...

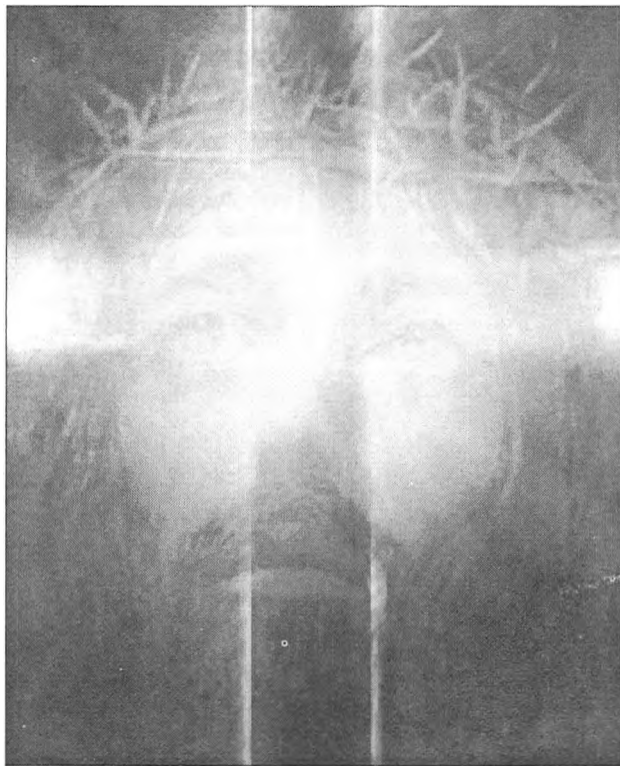
Însă Dumnezeu cel Viu, Creatorul Universului, a luat neliiniștea lumii întregi, a adunat vina căilor greșite ale întregii omeniri și le-a pus asupra picioarelor Fiului Său, lăsând ca El să poarte blestemul din pricina căilor noastre vinovate.

Astfel, picioarele Sale nevinovate au fost pironite pe lemnul crucii, acolo unde era locul picioarelor noastre vinovate. **Dar picioarele tale nu au fost lovite. Acesta este mesajul de la cruce.**

Și trupul? Privește trupul acesta biciuit. Într-o emisiune de televiziune arătau trupuri ale prizonierilor din lagărele de concentrare, iar la scurt timp după aceea; alte imagini cu trupuri mutilate din Vietnam. Este neînchipuit de groaznic ce se poate face cu trupul omului... Câți oare n-au trăit asemenea momente, când trupurile lor sau ale altora au fost sfâșiate și sfărțate?

Dar iată că Dumnezeu cel

pe Cel răstignit – această atât de cumplită suferință –, atunci ți s-ar transmite de la cruce unul dintre cele mai cutremurătoare mesaje care pot fi auzite în această lume. Nenorocirea pe care o vezi aici la Golgota este aceea a unei lumi întregi, pe care Dumnezeu cel Viu a pus-o pe umerii Fiului Său.

cel Viu a luat blestemele trupurilor omenesti și le-a trecut asupra Fiului Său când a fost răstignit pe cruce; fiindcă oamenii nu aveau nici o altă posibilitate de a scăpa de blestemele trupurilor lor. Și acest trup al Domnului Isus a fost biciuit crunt. **Dar trupul tău nu a fost atins. Așa este mesajul de la cruce.**

Și capul? Sediul acesta al rațiunii și inteligenței umane? Nu ți se întâmplă și ție să fii uneori atât de mândru de gândurile care-ți trec prin minte? Gânduri care mai bine le-am înăbuși, dacă am putea... Ura – are și ea legătură cu gândurile noastre. Patima – are și ea ceva comun cu gândirea noastră. Dorința de a uita, deoarece nu mai putem suporta – are și ea ceva comun cu gândurile noastre. Înainte de a porni la război, sunt concepute bombe. Înainte de a corupe pe cineva, gândim ispita. Înainte de a face anumite lucruri precise pentru înlăturarea cuiva, trebuie întâi pus pe cale totul.

Cândva, Dumnezeu cel

Viu a luat toate gândurile omenirii, tot blestemul care apăsa asupra noastră, tot ceea ce a fost gândit vreodată și se va mai gândi, și a făcut să treacă în întregime asupra capului Fiului Său.

Și capul Domnului Isus a fost încununat cu o coroană de spini. **Dar capul tău nu a fost atins. Acesta este mesajul de la cruce.**

Când cineva nu mai poate pricepe ce mai oferă lumea aceasta în privința dragostei și uneori putem fi într-adevăr disperați – sau când cineva spune: „Nu mai știu dacă există un Dumnezeu care să se intereseze cu adevărat de mine”, aș dori să merg cu el în clipa aceea la Golgota, să-l pun în fața Domnului Isus crucificat și să-i spun: „Privește, atât de mult te-a iubit Dumnezeu cel Viu, că a pus toate nenorocirile tale asupra Fiului Său, pentru ca tu să ai un loc unde să-ți depui toată povara acestor nenorociri.” **Acesta este mesajul de la cruce.**

Ai înțeles vreodată că Domnul Isus a plătit pentru vina, pentru păcatul tău? Că El a atârnat în locul tău pe crucea de la Golgota? Că El a ispășit în întregime pentru toate greșelile tale? Că aceasta este adevărata iertare? Că astfel având în vedere mântuirea ta veșnică, deja a fost plătit și împlinit totul, și nu mai trebuie decât să accepți cu încredere pentru tine personal această ofertă? Că, prin propriile tale realizări și fapte nu vei putea ajunge în ceruri? Într-adevăr, că trebuie să încetezi cu aceste strădanii și, în schimb, să te încredințezi Domnului Isus Cristos? Adevărata libertate nu începe decât acolo unde domnește iertarea și, prin ea, eliberarea de propriul păcat. Această nouă libertate este capabilă să pătrundă întreaga ființă, întreaga existență – și noi ți-o dorim din toată inima.

(Preluat de pe Roboam;
autor Adrian Sebesteanu)

Emisiune penticostală la Radio Kossuth

De câțiva ani, Radio Kossuth dă posibilitatea bisericilor penticostale și baptiste din Ungaria să realizeze din când în când emisiuni religioase, care sunt difuzate pe țară. Pentru duminica viitoare a primit această posibilitate Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi, de unde va fi difuzat întregul program al serviciului divin de dinainte de masă. După vestirea Evangheliei de către pastorul *Durkó Albert*, mărturisiri personale, poezii și timp de laudă și închinare, credincioșii bisericii vor sta la dispoziția ascultătorilor de radio și la telefoane. Emisiunea penticostală din 8 mai, transmisă de la Micherechi, se va desfășura între orele 10.00–11.00.

(Urmare din pag. a 3-a)

Din păcate, prea puține lecții a învățat omul civilizației virtuale și al sateliților interplanetari de la predecesorii săi. Iar noi, frații discreți ai umanității, care ne obstinăm să credem și să mărturisim că Iisus Hristos este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu și Om adevărat, că a murit și a înviat, prea puțin, prea răzleț și prea neconvingător reușim să facem să treacă mesajul nostru de credință, de iubire, de speranță, pe care noi îl credem singurul și neperisabilul redemptor, mântuitor. Am experiat creștinismul triumfător asupra păgânismului, creștinismul denaturat de puterea de stat, creștinismul măturat sau împușcat de islam, creștinismul clătinat și asaltat de raționalism, creștinismul interzis de totalitarismul ateu și martirizat de ideologii străine. Și n-am reușit să învățăm mai nimic!

La o asemenea constatare, în deplină luciditate duhovnicească, să recunoaștem: suntem tot la început, copii fricoși, deși avem nori întregi de mărturie înaintea noastră! Lumea s-a maturizat prea puțin sau deloc. Iar noi, ca și discipolii de atunci, de la Ierusalim, suntem puși într-o situație asemănătoare. Și pentru că în joc e mântuirea întregii umanități, să recunoaștem: suntem iarăși la început, la fel de însetați de mărturia Învierii Domnului, râvnind după Puterea de Sus, Duhul Sfânt, chemându-L să vină și să lucreze în noi cele ale Domnului, spre mântuirea lumii.

Un posibil răspuns îl putem afla aplecându-ne cu luare-aminte asupra celor întâmplate în chiar Ziua Învierii Domnului. Pentru aceasta, ne stau la îndemână relatările Sfințelor Evanghelii. Credincioșii obișnuiți ai bisericilor noastre sunt familiarizați cu aceste adevăruri din frecventarea lor duminicală a sfințelor locașuri. Ceea ce s-a petrecut atunci cu discipolii Domnului, în toate privințele, este într-un totul asemănător, păstrând totuși proporțiile, cu ceea ce trăim noi astăzi, deși suntem, din Ziua Cincizecimii, sub continua lucrare a Sfântului Duh. Sălbăticia și virulența, fie chiar ascunse, atacurilor la ființă și misiunea Bisericii, ne fac a proceda la această apropiere.

Așadar, Sfinții Evanghe-

Scrisoare pastorală la Învieria Domnului

liști ne vorbesc mai întâi de grija femeilor purtătoare de miruri, cele ce au fost martorele îngropării Domnului (Marcu 15, 47 și Luca 23, 55) și „au pregătit miresme și miruri” (Luca 23, 56) „ca să vină să-L ungă” (Marcu 16, 1), și care, potrivit mărturiilor evanghelice unanime, duminica, în ziua cea dintâi a săptămânii, „când se lumina de ziuă” (Matei 28, 1) sau „dis-de-dimineată”, „pe când răsărea soarele” (Marcu 16, 2) sau „foarte de dimineată” (Luca 24, 1), „fiind încă întuneric” (Ioan 20, 1), au plecat să vadă mormântul. Acolo văd mormântul gol, lespeda de la ușa fiind prăvălită de un înger coborât din cer (Matei 28, 2). Soldații puși să asigure paza, după ce sunt înspăimântați (Matei 28, 4), raportează arhierilor cele întâmplate (Matei 28, 11), iar, după sfătuire, sunt plătiți (Matei 28, 12) spre a răspândi ideea furtului nocturn al trupului Celui Răstignit (Matei 28, 13-15).

Purtătoarele de miruri, în rândul cărora se regăsește mereu Maria Magdalena (Matei 28, 1; Marcu 16, 1; Luca 24, 10 și Ioan 20, 1), dar și Maria lui Iacov (Marcu 16, 1 și Luca 24, 10), Salomea (Marcu 16, 1) și Ioana (Luca 24, 10) „și celelalte împreună cu ele” (Luca 24, 10) sunt întâmpinate de îngeri vestitori ai Învierii. La fel ca la nașterea Domnului, Învieria Li este binevestită de îngeri. Cu alte cuvinte, prima întâlnire cu realitatea suprapământescă a Învierii Domnului este o prezență angelică și o absen-

ță hristică: mormântul gol. Iar îngerul (Matei 28, 2-7; Marcu 16, 5-7) sau îngerii (Luca 24, 4-7 și Ioan 20, 12-13) poartă un mesaj către mirofore: Iisus Cel Răstignit nu este în mormânt, „S-a sculat precum a zis” (Matei 28, 6), „a înviat” (Marcu 16, 6), se poate vedea „locul unde a zăcut” (Matei 28, 6), „unde L-au pus” (Marcu 16, 6), așa după cum a mărturisit despre Sine, că va fi răstignit „iar a treia zi” va învia (Luca 24, 7) și o trimitere: către apostoli, spre a le vesti întâlnirea cu Cel Înviat în Galilea (Matei 28, 7 și Marcu 16, 7).

De fapt, la mormântul gol ajung și doi dintre apostoli, anunțați despre surpriză de către Maria Magdalena, Simon-Petru și „celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus” (Ioan 20, 2-10) și văd acolo „giulgiurile puse jos” (Ioan 20, 5 și 6) și mahrama „înfașurată, la o parte, într-un loc” (Ioan 20, 7). Dar ei „încă nu știau Scriptura, că Iisus trebuia să învieze din morți” (Ioan 20, 9). Așadar, prima întâlnire și în cazul discipolilor Domnului este mormântul gol și giulgiurile golite de prezența fizică a Celui mort și acum înviat. Însă apostolii nu se întâlnesc, potrivit mărturiilor evanghelice, cu îngerii binevestitori ai Învierii. Ei văd și cred (conf. Ioan 20, 8). Dar se și miră „de ceea ce se întâmplase” (Luca 24, 12), cum reiese din relatarea lukanică privitoare la Petru.

Dar, de departe, cele mai semnificative sunt arătările Domnului Însuși după Învi-

ere: femeilor purtătoare de miruri, cu îndemnul „Bucurați-vă!” (Matei 28, 9) și „Nu vă temeți” (Matei 28, 10), trimițându-le El Însuși să binevestească apostolilor întâlnirea din Galilea (Matei 28, 10), cu o referire specială evanghelică la Maria Magdalena: „și înviind dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii El S-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni” (Marcu 16, 9), care nu îl recunoaște (Ioan 20, 14), decât atunci când o cheamă pe nume: „Maria!” (Ioan 20, 16). Invariabil, Maria Magdalena îi vestește pe ucenicii Domnului, dar ei nu cred (Marcu 16, 10-11). De altfel, S-a arătat și lui Simon (Luca 24, 34) și „în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină” (Marcu 16, 12), dar deși și ei vestesc celorlalți „nici pe ei nu i-au crezut” (Marcu 16, 13).

Binecredincioși fiți și fiice ai Sfintei Maici Biserici,

Cele ce vi s-au reamintit mai înainte s-au petrecut în prima parte a Zilei Învierii. Vi s-au improspătat în memorie deoarece le știți din sfințele noastre slujbe. Oare nu auzim cu toții duminica devreme, dis-de-dimineată, la utrenie, Evangheliile Învierii, când, din Sfântul Altar, de pe Sfânta Masă care închipuie și Mormântul Domnului, îngerește ni se vestește Învieria Domnului? Toată slujba dimineții duminicale în Biserica noastră gravitează în jurul acestor realități netrecătoare și pline de nădejde, cu condiția ca și noi să fim conștienți și părtași tezaurului nostru de credin-

ță și, consecutiv, de rugăciune comună.

Ceea ce s-a petrecut în continuare în Ziua Învierii are legătură directă cu viața noastră creștinească în toată desfășurarea ei. Este vorba de timpul pe care l-a petrecut Domnul în Ziua Învierii Sale spre a ne arăta tuturor urmașilor Săi și spre a ne învăța ceea ce avem de împlinit după Învieria Sa, ca mărturie față de noi înșine întâi și apoi față de toți cu privire la cele ce s-au petrecut atunci, iar de atunci încocoace se repetă tainic și neîntrerupt în lume, prin Sfânta Biserică, Maica duhovnicească a lumii, locul privilegiat al lucrării Domnului în lume și azi, „în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20).

„În aceeași zi” a duminicii (Luca 24, 13), doi dintre ucenici, dintre care pe unul îl chema Cleopa (Luca 24, 18), mergeau „la un sat care era departe de Ierusalim, ca la șazeci de stadii, al cărui nume era Emaus” (Luca 24, 13), adică la aproximativ unsprezece kilometri. Cu ei împreună călătorește Iisus Însuși, deși ei nu-L recunosc, pentru că „ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască” (Luca 24, 16), iar El răspunde nedumeririlor, spaimelor, angoasei lor: „începând de la Moise și de la toți proorocii, le-a tălcut lor, din toate Scripturile cele despre El” (Luca 24, 15-27). Ajunși la capătul călătoriei, „spre seară”, când „s-a plecat ziuă”, cedează stăruințelor celor doi de a rămâne cu ei „și a intrat să rămână cu ei” (Luca 24, 29).

„Și, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat și, frângând, le-a dat lor. Și s-au deschis ochii lor și L-au cunoscut; și El S-a făcut nevăzut de ei” (Luca 24, 30-31). Oare ar putea cineva avea vreun dubiu că în aceste cuvinte sfinte stă icoana întreagă a Sfintei Liturghii? Sfânta Liturghie pe care noi o celebrăm solemn în fiecare duminică și sărbătoare, ba chiar zilnic în catedrale și la mănăstiri. Liturgia Cuvântului, cu lecturile biblice și tălcuirea lor potrivit nu închipuirii, ci Magisteriului Bisericii, lui Moise și Profeților, Apostolilor și Părinților, urmată apoi de Liturgia Euharistică, a binecuvântării și frângerii Pâinii celei cerești. Am putea adăuga ceva de la noi?

(Continuare în pag. a 10-a)

Glasul toacei
ne cheamă la rugăciune

Icoane din Tomești la Liceul Românesc

Expoziția itinerantă intitulată „Icoane din Tomești” a sosit la Liceul „N. Bălcescu” din Iula în ziua de 22 aprilie. Aceste frumoase lucrări au fost aduse în mijlocul elevilor jului cu ajutorul Consiliului Județean Timiș, vernisajul expoziției fiind făcut de către *Dinu Barbu*, inspector de specialitate la

este situată la poalele Munților Padeșului, județul Timiș, la aproximativ 100 de km de municipiul Timișoara. Atestată documentar din 1597, din anul 1724 aici începe exploatarea minelor de fier. Profitându-se de existența în vecinătatea Tomeștilor a unor nisipuri de calitate, pe la mijlocul

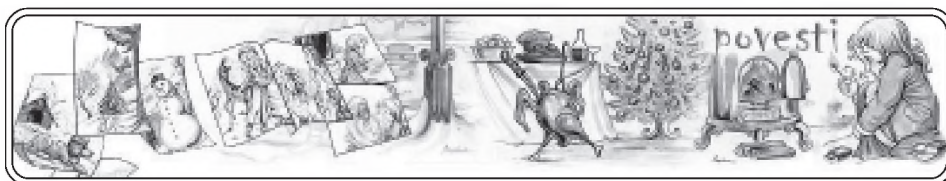
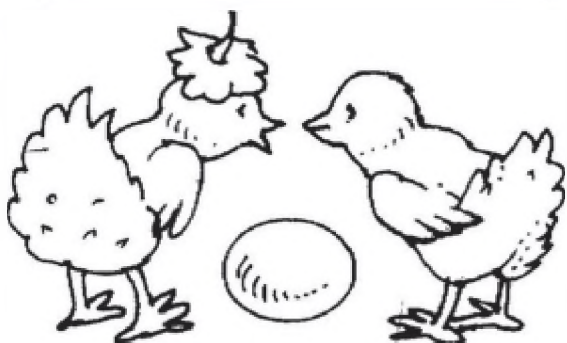
Biroul de Cultură al CJT. Lucrările expuse vor rămâne aici până în ziua de 22 mai, când ele vor fi duse la Școala cu Despărțământ Românesc „Olga Petrov-Radișici” din orașul Vârșet, Serbia.

Localitatea Tomești, de unde provin aceste lucrări,

secolului XIX se deschide aici cunoscuta fabrică de sticlă care, pe la mijlocul secolului XX exporta peste un milion de pahare pe an. Această fabrică de sticlă a permis mai apoi dezvoltarea unor ateliere de pictură și sculptură, de unde au ieșit și picturile copiilor. T. Iova

COLȚUL PREȘCOLARILOR

Dragi copii, cu ocazia apropierii Sfințelor Sărbători de Paști, vă invităm să colorați desenele de mai jos.

Mica sirenă (III)

După povestea lui Hans Christian Andersen

Când plecau cele cinci surori, cea mai mică rămănea singură lângă fereastră, urmărirea cu privirea și-i venea să plângă. Dar sirenele n-au lacrimi, și pentru asta inima lor suferă și mai mult.

– O! De-aș împlini și eu cincisprezece ani, zicea ea, simt de pe-acum ce mult am să iubesc lumea de sus și oamenii care sunt pe-acolo.

Sosi în sfârșit și ziua aceea: împlini și ea cincisprezece ani.

– Acum o să pleci și tu, îi zise bunica, vino să te gătesc ca și pe surorile tale.

Și-i puse pe cap o coroană de crini albi, ale căror foi erau din jumătăți de perle, și-i atârna de coadă opt stridii mari, ca să se știe din ce viță mare se trage.

– Mă doare! zise mica sirenă.

– Ca să fii gătită frumos trebuie să suferi puțin, răspunse bunica.

Cum ar mai fi aruncat ea toate podoabele astea, și coroana grea care-i apăsa capul. Florile roșii din grădina ei i-ar fi stat mult mai bine, dar nu-ndrăznea să spună nimic.

– Adio, zise ea, și ușoară ca spuma se-nălța prin oceanul de apă.

Când scoase capul din mare, soarele tocmai asfințise; norii erau încă rumeniți, tivii cu aur, și luceafărul serii scânteia pe cer. Aerul era plăcut și răcoros, și marea liniștită. Aproape de mica sirenă plutea o corabie mare cu trei catarge; n-avea însă decât o singură pânză întinsă, pentru că nu bătea vântul, și marinarii stăteau rezemați de frânghii. Cântecul răsunau fără întrerupere, și când innopta se aprinseră sute de felinare de toate culorile, agățate de frânghii; ai fi crezut că-s steagurile tuturor țărilor. Sirena înotă până-n dreptul ferestrei de la odaia cea mare, și de câte ori o sălta apa, vedea prin geam o mulțime de oameni foarte frumos îmbrăcați. Cel mai mândru dintre ei era un

tânăr prinț de vreo șaisprezece ani, cu părul lung și negru; pentru serbarea zilei lui se făcuseră toate pregătirile astea.

Marinarii jucau pe punte, și când tânărul prinț se arătă, o sută de artificii se înălțară în văzduh, împrăștiind o lumină ca ziua. Sirenei însă îi fu frică și se dădu la fund: dar curând ieși iar și i se păru că stelele cerului cădeau ca ploaia asupra ei. Niciodată ea nu văzuse focuri de artificii; sori mari se-nvârteau, pești de aur săgețau noaptea, și toată marea limpede și potolită strălucea. Pe corabie se vedeau lămu-

o înălțau pe culmea lor. La început îi plăcu foarte mult micii sirene această călătorie zbuciumată; dar când corabia, izbită cu furie, începu a trosni, când văzu catargul cel mare frângându-se ca o trestie, și corabia lăsându-se pe o parte, în vreme ce apa năpădea în fundul vasului, numai atunci își trebui să se ferească de grinzile și de sfărâmurile corăbiei prăpăstuite.

Câteodată se făcea așa de întuneric, că nu se mai vedea nimic; numai la lumina fulgerelor i se înfățișau toate amănuntele acestei grozave nenorociri. Pe corabie era o învălmășeală de neînchipuit; încă o zguduitură, și vasul se desfăcu în bucăți. Sirena văzu pe tânărul prinț pierind în valuri. În culmea fericirii, crezu că el se coborâra la locuința ei; dar numai-decât își aduse aminte că oamenii nu pot să trăiască în apă, și că el o să ajungă mort la palatul tatălui ei. Atunci ea, ca să-l scape, se repezi înot printre grinzile și sfărâmurile ce pluteau deasupra apei, negândind c-ar fi putut și ea să fie zdrobită de vreuna din ele; se coborî în adâncuri de mai multe ori, și astfel putu ajunge până la tânărul prinț, tocmai în clipa când, părăsit de puteri, el închidea ochii, gata să moară. Mica sirenă îl prinse și susținându-i capul deasupra apei, se lăsă cu el în voia valurilor. A doua zi vremea se îndreptase, din corabie însă nu mai rămăsese nimic. Soarele, cu razele-i pătrunzătoare, părea că vrea să readucă viața pe fața tânărului prinț, dar ochii lui stăteau tot închiși. Sirena îl sărută pe frunte, și dându-i la o parte părul ud, găsi o asemănare uimitoare cu mica statuie de marmură din grădina ei. Zări în sfârșit pământul, și-n depărtare munți înalți albaștri, cu coamele sclipitoare de zăpadă albă.

(Continuare
în numărul următor)

Paște la grădinița din Jula

La începutul Săptămânii Mari cele două grupe românești ale Grădiniței din strada Galamb din Jula s-au pregătit cu mare elan și bucurie de sărbătorirea Paștilor. Copiii grupelor Veveriță și

Ursuleț, însoțiți de educatoarele lor, au fost preocupați de vopsirea și ornamentarea ouălor și a altor simboluri de Paști, care au împodobit întreaga sală, creând o atmosferă de sărbătoare. **R. P.**

Rămas bun la Liceul Românesc

Sâmbăta viitoare, 7 mai, la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula va avea loc serbarea de rămas a celor 39 de absolvenți. Elevii celor două clase 12, însoțiți de dirigintele *Vera Gurzău* și *Florentina Oltean*, își vor prezenta programul festiv în fața părinților și rudelor la Centrul Cultural Românesc. Programul serbării de rămas bun va începe la ora 10.00.

Tot în această perioadă, dar încă înainte de serbarea de rămas bun, vineri începe

șirul examenelor de bacalaureat. Primul examen în scris va fi la limba și literatura română (6 mai), după care luni se va desfășura examenul din limba și literatura maghiară, marți cel din matematică, iar miercuri pentru prima dată va avea loc examen în scris din istorie. Tot o noutate este pentru liceenii români examenul din cultura și civilizația românească, care se va desfășura în scris la 23 mai.

Rita Pățaș

Ghicitori

Șoricel cu aripioare, poartă numele de floare!
(llilacul)

Cântăreață delicată, vraja-i seara ne desfată!
(pavlova)

N-are mâini și totuși bate, bate-ntruna, zi și noapte,
stă oriunde îl vei pune, și oricând timpul ți-l spune!
(casul)

Bosumflată și ușoară, bubuie din cale-afară!
(pqoi)

Elevilor din Cenad le place la școală

Școala generală din Cenadul Unguresc atrage copiii la numeroase și variate programe școlare de după-masă. Cele mai frecventate sunt repetițiile de dansuri populare. Însușirea dansurilor populare este obligatorie pentru elevii claselor inferioare, iar cei din cursul superior participă la aceste ocupații în mod facultativ.

În ce privește numărul ocupațiilor, atât în cursul inferior, cât și în cel superior, se predea de câte două ori pe săptămână. Această activitate se realizează cu instruirea lui *Nagy Albert*, coregraful Ansamblului de dansuri populare din Seghedin.

După declarațiile copiilor mai marișori, care dansează cu mare plăcere, am aflat că echipa cenădeană participă la numeroase festivaluri din apropierea satului lor și din România. Stând de vorbă cu câțiva dansatori entuziasmați, *Barbara Kacsó* (cl. 5), *Daniel Farhas* (cl. 6.), *Iosif Rékasi* (cl. 6) și *Enikő Farkas* (cl. 3) am aflat că până când în cursul inferior s-au însușit pașii de bază, în cursul superior se dansează deja coregrafii serioase. Cele șapte perechi ale echipei celor mai mari au în repertoriu dansuri românești, ungurești, sârbești și țigănești, printre care și dansurile din Micherechi. Copiii au căzut de comun acord că le face mare plăcere să participe la diferitele festivaluri folclorice, să vadă lumea și să se mândrească cu talentul lor. Până acum au fost la Timișoara, Lugoj, Oradea, la Festivalul „Perinița” din Jula, dar și la întâlniri din acea zonă a Cenadului, la Macău, Röske, și nu în ultimul rând, au evoluat pe scenă și la Teatrul Național din Seghedin. Însă micilor artiști cel mai mult le place excursiile de mai multe zile în străinătate, și în special în România.

Directoarea *Dorina Papdi* ne-a mărturisit că pentru succesul echipei școlii, părinții depun mult efort și sprijină cu entuziasm această activitate. Tocmai pentru aceasta, precum în fiecare an, și în această vară se va organiza tabăra de dansuri de la școală. Pentru evenimentul din 18-24 iulie, de data aceasta, organizatorii vor să invite și participanți din Cenadul de dincolo de graniță, din România.

În timp ce noi discutăm în camera directoarei, începutul cu încetul s-au adunat elevii la repetițiile de dans.

Elanul acestor dansatori s-a dovedit foarte repede a fi sincer, atunci când au început să-și prezinte talentul și cunoștințele, dansând și „dăscântând”, duși pe gânduri.

Alături de succesele obținute în domeniul dansurilor, școala se mândrește și cu reușitele de la examenele de stat la limba română. Acest examen este foarte căutat în rândul elevilor cenădeni, dintre care tot mai

Dorina Papdi

Întrebând cei nouă absolvenți unde vor să-și continue studiile, am aflat că marea majoritate se va înscrie la un liceu care, alături de bacalaureat, oferă și o profesie. Astfel, elevii vor alege următoarele domenii: informatică, economie,

mulți încearcă să obțină examen de grad mediu. Printre motivațiile lor este păstrarea cunoștințelor limbii române în speranța de a le folosi la un loc de muncă de lângă graniță sau într-o altă profesie. Copiii consideră pe drept: cu cât știi mai multe limbi, cu atât ești mai valoros membru al societății. În

protecția mediului, mecanic auto, școală sanitară etc. Din păcate, la Liceul Românesc nu se va înscrie nici unul dintre ei, din cauza lipsei profesiei în plus, dar părinții sunt împotriva distanței mari dintre Jula și Cenad.

În speranța că „Bălcescu” totuși va avea curând elevi

acest an școlar doi elevi au reușit la examenul de grad elementar, *Edita Lőrincz* și *Nandor Kacsó*, iar *Csilla Barabás* a reușit la examenul de grad mediu.

din Cenadul Unguresc, dorim și noi succese în această perioadă emoționantă în viața tinerilor absolvenți, dar și în activitatea întregii școli românești. **Rita Pățaș**

Scrisoare pastorală la Învierea Domnului

(Urmare din pag. a 7-a)

După o astfel de dumnezeiască descoperire, cu suferințele fierbinți, cei doi se întorc la Ierusalim, la frații lor întru apostolat (Luca 24, 33) și le vestesc cele întâmplate „și cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii” (Luca 24, 35). Așa suntem și noi, iubiți frați și surori, pe cale spre Emaus, neprecuțiți și „zăbavnici cu inima” (Luca 24, 25), înspăimântați de cele ce se petrec în jurul nostru și în noi. Și totuși, Îl recunoaștem la frângerea pâinii pe Domnul. Și știm că acolo unde se petrece frângerea pâinii, în Sfânta Maică Biserica, acolo este Domnul. Altfel, noi nu putem mărturisii.

Și, pentru ca bucuria tuturor să fie deplină, în cele din urmă, Domnul vine și stă în mijlocul discipolilor Săi, „la masă” (Marcu 16, 14), prin ușile încuiate (Ioan 20, 19), îi încredințează că El este, după ce-i mustră „pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviați” (Marcu 16, 14), ba chiar mănâncă împreună cu ei (Luca 24, 41-43), după ce le arată realitatea Învierii Sale: mâinile și coasta străpunsă (Ioan 20, 20), este El în carne și oase (Luca 24, 39-40). „Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și să învieze din morți a treia zi” (Luca 24, 45-46).

Această întâlnire de taină cu apostolii în Ziua Învierii este pentru toți discipolii Domnului, de atunci și până în Ziua Celei de a Doua Veniri, investirea apostolilor de către Însuși Mântuitorul și prin ei, implicat, a tuturor succesorilor acestora, cu autoritatea și puterea slujirii în Biserică: trimiterea în lume, propovăduirea Evangheliei „la toată făptură” (Marcu 16, 14), a pocăinței „spre iertarea pă-

catelor, la toate neamurile, începând de la Ierusalim” (Luca 24, 47), botezarea celor ce vor crede, spre mântuire (Marcu 16, 15) și iertarea păcatelor prin lucrarea Duhului Sfânt (Ioan 20, 21-23).

Oare ar putea cineva să mai ridice semne de întrebare sau urme de îndoială să-și lase în inimă, după toate acestea? Oare nu Sfânta Biserică este locul privilegiat în care Domnul Iisus Hristos Cel Înviat lucrează și astăzi, prin Duhul Sfânt, oricât de vitrege ar fi condițiile? Oare mai putem noi să ne temem, fie lumea oricât de ostilă față de noi, creștinii, de ceva când știm că peste toate și dincolo de toate este Domnul Care a înviat și până și astăzi, neobosit, neîmputinat, neschimbat, ne tâlcuiește, în Sfânta Biserică, Scripturile, Se jertfește pentru noi pe Sfântul Altar, care-I este și Mormânt gol și Masă euharistică, jertfește și frânge, Se frânge pentru noi neîncetat.

El, Arhiereul și Mielul, Primitorul Jertfei și Cel Ce Se împarte spre mâncare, spre viață, spre nădejde. Nouă și lumii. Nu vă temeți! Bucurați-vă! El are „toată puterea, în cer și pe pământ” (Matei 28, 18). De cine ne vom teme? Ce ne mai poate înfricoșa? Veseliți-vă și nu vă descurajați! Nu vă pierdeți viața, credința, speranța și iubirea pentru Dumnezeu, pentru frați și surori, pentru lume! Chiar așa ostilă, bolnavă deci și, de aceea, tânjind după vindecare!

Hristos a înviat!

Al vostru, al tuturor,
de tot binele voitor și
pentru toți rugător,
† **Sofronie**
Episcop

*Data în Reședința noastră
din Iulă, cu ocazia Sfințelor
Paști din Anul Domnului
2005*

Festivitate în cinstea mamelor

Când înfloresc cele mai frumoase flori, când peste tot e numai mireasmă, la începutul lunii mai le sărbătorim pe cele mai scumpe ființe pentru noi: MAMELE.

În acest an, data acestei frumoase sărbători se potrivește cu data Sfințelor Paști.

Cu ocazia aceasta, direcțiunea Casei Culturale din Micherechi, împreună cu Căminul de zi al bătrânilor, în Duminica Floriilor, la 24 aprilie, au organizat o după-masă cultural-religioasă în cinstea ambelor sărbători.

Manifestarea a fost sprijinită de către primăria comunei, iar la buna desfășurare, pe lângă copiii grădini-

sericilor penticostale și baptiste, cântând strofe laudătoare de Dumnezeu în limba română și maghiară. Școlarii din clasa a opta, sub îndrumarea profesorului

tutorului, iar în poezie ne-au subliniat: cea mai frumoasă vorbă, cea mai scumpă comoară este: mama.

Organizatoarele, Maria Boca Cozma și Mariana Ruja, au muncit în speranța că au început ceva ce merită să devină tradiție. Punctul lor de plecare a fost dragostea, iar scopul comun, ca în cadrul întâlnirii să se dea onoarea cuvenită fiecărei mame sau bunică, tânără sau mai în vârstă din sat.

Și nu în ultimul rând, un alt scop al acestei inițiative a fost ca să se întărească legăturile dintre bisericile, confesiunile comunei.

Pe lângă frumusețile festivității, la sfârșit toate mamele au fost surprinse cu câte o floare și un desert. Mame, bunice, copii, nepoți, au petrecut împreună după-masa aceasta într-o atmosferă destinsă, plină cu dragoste.

T. Cefan

ței și școlii generale, au contribuit și credincioșii din localitate.

După cuvintele de deschidere, programul a început cu poezioare și cântece de primăvară, cu versuri recunoscătoare și cu multă dragoste față de mame, interpretate de copiii grupei mari de la grădiniță.

Au urmat apoi tinerii bi-

Vasile Martin și cu ajutorul Mariei Boca Cozma, au prezentat o scenetă care a avut ca temă: cina cea de taină, prinderea și răstignirea pe cruce a lui Iisus, suferințele și învierea Mântuitorului, de care ne amintim la Paști.

Finalul programului a fost alcătuit de către membrii Oastei Domnului, care au cântat despre durerile Mân-

Imagini transilvănene la Szentendre

Galeria Muzeului în Aer Liber din Szentendre găzduiește în aceste zile o expoziție fotografică deosebit de frumoasă din creațiile renumitului fotoreporter Korniss Péter. Expoziția poartă titlul „Imagini transilvănene 1967-2004” și poate fi vizitată până la 16 mai a.c.

Remarcăm că artistul fotograf, născut la Cluj-Napoca în 1937 și mutat la Budapesta în 1949, pe lângă numeroasele expoziții din Europa, a avut o expoziție de fotografii, în anul 1999,

și la Muzeul Țăranului Român din București.

R. Păcș

Lângă cuptor

*Ce frumoasă ești viață!
Știu că iarna apa-ngheață,
Primăvara înfloresc
Grădina și iarba crește,
Prafu' e cald, talpa arde;
Știu regula
fără carte.
N-am cerințe,
n-am nici un dor,
Mă simt bine lângă cuptor,
Unde sara povești ascult,
Prieten este tânăr, adult.
Vecinii dau mână-n mână,
Așa trece-o săptămână.
Și tu mamă spui poveste,
În ochii tăi strălucește
Zâmbetul ce vine din cer
Și mă îmbrățișezi sincer.*

Ana Crișan

mtv
6 aprilie,
miercuri,
ora 13.28

m2
8 aprilie,
vineri,
ora 14.27

„Iată, am îmbătrânit împreună...”

În ziua de 22 aprilie, vineri, Clubul Pensionarilor Români din Iula a sărbătorit un eveniment deosebit: împlinirea a 60 de ani de căsnicie a soților **Gheorghe și Ileana Nicula**, născută **Jâmbor**. Cu această ocazie, membrii clubului s-au adunat pentru a-i felicita pe cei ce-și sărbătoresc „Nunta de Aur”. Într-o atmosferă plăcută, „tinerii” au fost felicitați, primind cadouri de la prieteni și cunoștințe. I-am rugat să ne povestească și nouă despre cei 60 de ani, o perioadă lungă și frumoasă chiar și pentru o viață de om, nu numai pentru o căsnicie.

– M-am născut în ziua de 11 mai 1922, la Chitighaz. Am fost patru copii în familie, trei băieți și o fată. Eu eram elev numai în clasa a doua când am fost trimis să am grijă de găște, începe să-mi povestească despre anii copilăriei bace Gheorghe. Apoi am avut grijă și de porci, și de cai. Eram pe drumul care merge de la Chitighaz spre România. Este drumul de țară care trece pe lângă gară, direct spre Arad. Cam o lună am fost la lucru. Apoi am fost la școală până la vacanță. Adesea învățam lângă turma de porci. În clasa a patra apoi am lipsit vreo 3–4 luni și, deși știam tot materialul, am rămas repetent. După aceasta am mai terminat o clasă. Așa că am cinci clase, deoarece în a șasea nu m-am mai înscris, căci m-am dus la lucru. Aveam timp liber numai atunci când mergeam acasă să mă spăl. Am mai lucrat și în unele locuri de unde veneam acasă doar o dată pe lună, și atunci așa că veneam sâmbăta, iar duminica deja mă întorceam înapoi. Dacă mi se rupeau hainele, maică-mea săraca le cosea, le spăla, iar eu până se uscau trebuia să stau în spatele cuptorului. Așa vremuri erau pe atunci.

– Și pe unde ați lucrat?

– Am fost prin mai multe locuri. Am lucrat chiar și la groful Almássy. Aveam doar 16 ani. Cinci luni am lucrat la el. Acolo am învățat să cosesc și să bat coasa. Apoi am fost la seceriș, am purtat recolta cu căruța.

– Cu nană Ileana cum v-ați cunoscut?

– Gazda mea stătea aproape vizavi de locul unde locuia. Dar ea a fost încă fată de școală pe atunci. Și când venea acasă, auzeam cum cântă pe drum. Nu m-am gândit eu că va fi soția mea. Dar mai făceam niște năzbâtii. Speriam por-

cii, dar numai când ea avea grijă de ei, și altele asemenea. Iar în timpul celui de-al doilea război mondial, locul pe unde lucram eu a fost transformat în câmp minat de către armată. Așa că trebuia să vin de acolo. Gazda mea a locuit în Iula, nu departe de gazda la care lucra Ileana. Eu nu aveam treabă, mergeam la sălaj să mai verific lucrurile. Așteptam hârta de recrutare, care a și sosit nu la multă vreme. Și cum Ileana mâna porcii pe lângă turnul de apă, căci pe acolo stăteam, eu mereu mergeam printre ei. Nu le făceam nimic, dar așa porcii se împrăștia. Iar ea mereu se enerva. Așa am ajuns laolaltă, că ne-am cunoscut. Iar după ce m-am întors de pe front, ne-am căsătorit.

– Dumneavoastră, nană Ileana, îmi povestiți ceva despre copilărie?

Tinerii miri în 1945

– Eu mă duceam la școală la Józsefbenedek. De aici ne-am mutat la altă gazdă, și așa am ajuns la Chitighaz, unde am terminat încă trei clase. Am fost învățați de călugărițe. De aici ne-am mutat din nou în altă parte, și așa mi-am terminat cele opt clase. Mai apoi am lucrat lângă părinți, căci eram deja mărișoară. Mergeam la săpă, aveam grijă de vacile gazdei. M-am dus să lucrez cu ziua, și am lucrat și la treierat. Și tot așa. Între timp am făcut cunoștință cu soțul meu. El scria scrisori de pe front, dar era soldat. Iar eu îmi ziceam că ori o fi ceva, ori n-o fi. Nu puteam ști nimic sigur. Mai apoi, în 1945 a venit la noi, și m-a cerut în căsătorie. Maică-mea s-a dus la părintele Măndruțau, și i-a cerut să ne cunune în prima zi de Paști. Asta a fost pe 5 mai 1945. Ne-am cununat aici la Iula, la parohia din Orașul Mic Românesc. Părintele s-a mirat un pic, nu știa de ce e atât de urgent. Iar maică-mea i-a spus că noi în prima zi de Paște ne căsătorim, iar a doua zi deja trebuia să mergem la cules de cucuruz. Așa că oamenii se mirau când au văzut că noi intrăm în biserică pentru cununie în

ziua Paștelor, duminică. Dar au fost alte vremuri pe atunci.

Pentru că eram săraci, după ce ne-am căsătorit, soțul meu s-a dus la Budapesta. Între timp s-au născut și fetele noastre, **Ileana** la 16 martie 1946, iar **Ecaterina** la 24 noiembrie 1947. Noi stăteam la un sălaj, între Aletea, Chitighaz și Iula. Șapte ani am locuit acolo.

– Ca să pot veni acasă vinerea, lucram mai mult decât ceilalți, intervine bace Gheorghe. Lucram ziua opt ore, iar apoi noaptea altele patru, la descărcat vagoane. Asta pentru că nu aveam bani, iar fără ei nu ne puteam descurca. Am lucrat la fabrica de ciment. Însă, cu un prieten aș fi vrut să mă angajez ca pompier. Și era un lucru mult mai ușor. Doar că părinții soției mele, ea fiind singurul lor copil, n-au vrut să-o lase să vină cu mine la oraș. Așa că nu m-am mai angajat.

– Și cum ați ajuns să vă mutați la Iula?

– Cum soțul meu lucra la Budapesta, am reușit să adunăm niște bănuți. Iar cu timpul eu i-am scris să vină acasă că ne-am cumpărat o casă în Iula. Nu prea ne-a plăcut nouă, dar bani n-am avut să ne cumpărăm una mai frumoasă. Așa că soțul meu a venit acasă, și s-a angajat la o crescătorie de porci. Eu am rămas acasă cu copiii. Mă duceam și la câmp, căci am avut pământ luat în arendă. Dar eram atât de obosită, că nici de mâncare nu aveam poftă. Tatăl meu mereu îmi spunea să mănânc. Dar eu îi ziceam că avem și noi ce mânca, doar că eram prea obosită. Atunci eu mi-am zis că n-o să mă mai duc să

lucrez pe câmp ci o să mă duc la Căminul Românesc din Oraș. Pe atunci directorul era domnul **Gheorghe Santău**. La 16 ianuarie 1956 m-am dus să lucrez pentru prima dată aici. Și am stat până în 1967, deci 11 ani. Între timp am terminat școala pentru bucătari la Bichișciaba. Dar nu lucram numai la bucătărie, ci adesea eram și la internat. Iar apoi am lucrat la bucătăria pentru câmine până în 1970. Pe atunci căutau la Chitighaz bucătăreasă. Eu m-am dus, dar acolo am stat numai un an. Fata mea născuse, și nu aveam deloc timp pentru ea și pentru nepot. Așa că am revenit la Iula, și m-am angajat la restaurantul Halászcsárda. De aici m-am mutat și am lucrat la Sörpince. Până în anul 1981. De aici m-am retras în pensie.

– Bace Gheorghe, dacă știu bine și dumneavoastră ați lucrat la școala românească...

– Am lucrat acolo 24 de ani, din 1958. În 1982 m-am pensionat. La început am lucrat numai la încălzire, făceam foc. Dar mai apoi am ajuns om de serviciu. Făceam de toate. Aduceam banii angajaților de la bancă, făceam toate cum puteam mai bine. Iar cu toate acestea, mereu aveam animale pe lângă casă: găște, găini, vaci, tauri, porci. Până acum nu demult mereu am avut câte ceva pe lângă casă. Însă acum nu avem voie să mai ținem deloc animale.

– Multe am avut de suferit în viață, încheie nană Ileană. Mult ne-am luptat, dar am fost împreună și la bine, și la rău și, iată, am îmbătrânit împreună. Iar acum avem doi nepoți și doi strănepoți. Și ne bucurăm de ei.

Toma Iova

Mircea Dem. Rădulescu

Iisus

„Baraba să se ierte, iară Cristos să moară!”
Cu glasul plin de ură strigară fariseii;
... Baraba să se ierte!... Cristos! Cristos să moară!”
Ca marea 'nfuriată se frământa poporul...
Blajin privea spre oameni prorocul Galileii
Și-n zări de vis, cetatea își profila decorul.

Cu gesturi largi Caiafa, își sfășie vestmântul!
Sta alb, Învățătorul, ca mielul printre câini,
Părea că-n mărmurise pe buza lui cuvântul,
Și-avea de-asupra frunței o flacără sublimă!
Pilat cerut-a apă și se spală pe mâini
Să nu fie părtașul la cea mai mare crimă...

Îi azvârli pe umeri hlamida de purpură,
Cunună-mpărătească îi făuri din spini,
Îi puse-n mână sceptrul de trestii și-l loviră;
Pe rând scuipară fața-i, rânjind îl lapidară...
Iisus privea la dâșii cu ochii lui blajini
Și-n ei plutea tristețea de dulce primăvară!

Fugiră Fariseii cu lașități de hienă...
Și-acuma spre Golgota urcau... În urma lui
Plângeau Maria, Marta și alba Magdalenă...
Și-l răstigniră-acolo, pe creștetul de stâncă;
Ritmat cădea ciocanul și fiecare cui
Lărgia, prin suferinți, iubirea Lui adâncă!

Citesc legenda sfântă și văd icoane vie:
Parc-ar fi ieri sau astăzi divină tragedie...
Răsar aceleași chipuri pe-aceeași paragrafă
Și văd din nou pe Iuda cel înșelat de bani
Și văd același suflet nemernic de Caiafă...

Au, unde-i adevărul, dreptatea și iubirea?
În care omenire? Răspundeți cărturari!
Când veșnic fariseiiucid Dumnezeirea
În sufletele celor ce suferă-n tăcere...
Cristos! Cristos! Și astăzi Tu stai printre tâlhari,
Dezvăluind spre ceruri imensa Ta durere.

Tu suferi ca și-atuncea aceeași grea tortură
Și sufletul tău astăzi, din nou e sfâșiat,
În jurul Tău răsună același glas de ură
Înduri aceleași chinuri, cu-aceeași bunătate
Și-n orice clipă, Doamne, Te lași crucificat
Iertând aceiași oameni, și-aceleași vechi păcate!

Dimitrie Bolintineanu

La Iisus pe Cruce

O, Criste, cu păr de-aur și cu cuvântul dulce,
Din care se revarsă al mângâierii dar,
Tu însuși ai zis, Criste, când Te-ai urcat pe cruce:
„Nu vrei să faci, Părinte, să treacă acest pahar?”
Ce te gândeai tu oare, vorbind așa, Iisuse?
Gândeai că o să piară ce tu ai semănat?
Gândeai că Fariseii au să întoarcă mâne
Poporul din credința ce azi ai insuflat?
Nu sunt acei puternici ce 'mpiedică o doctrină
Cu toată stăruirea și influența lor?
Ea însăși, când nu are putere de lumină
De viață și dreptate, ucide al ei zbor.
Doctrina Ta e sfântă și are viață-n sine,
De aceea pretutindeni lăstari adânci a prins.
Cu cât aflat-a piedici și suferinți sublime,
Cu-atâta peste lume în noapte s-a întins.
De-atunci de tirănie nu ne temem foarte,
Când se arată încă aice pe pământ.
O tirănie-n sinu-i aduce a ei moarte,
Și se arată-n viață cum naște un mormânt.

Alexandru Vlahuță

Hristos
a înviat

S-au tremurat stăpânii lumii
La glasul blândului profet
Și-un dușman au văzut în fiul
Dulgherului din Nazaret!

El n-a venit să răzvrătească,
Nu vrea pierirea nimănui:
Desculț, pe jos, colindă lumea
Și mulți hulesc în urma lui.

Și mulți cu pietre îl alungă,
Și răd de el ac de-un smintit:
Iisus zâmbește tuturor, –
Atotputernic și smerit!

El orbilor le dă lumină
Și muților le dă cuvânt,
Pe cei infirmi îi întărește,
Pe morți îi scoală din mormânt.

Și tuturor deopotrivă,
Împarte darul lui ceresc, –
Și celor care cred într-însul,
Și celor ce-L batjocoresc.

Urașcă-l cei fără de lege...
Ce-i pasă lui de ura lor?
El a venit s-aducă pacea
Și înfrățirea tuturor!

Din toată lumea asupriții
În jurul lui s-au grămădit
Și vijeliile de patimi
La glasul lui au amuțit:

„Fiți blânzi cu cei ce vă insultă
Iertați pe cei ce vă lovesc,
Iubiți pe cei ce-n contra voastră
Cu vrăjmășie se pornesc...”

Cât bine, câtă fericire,
Și câtă dragoste-ai adus!
Și oamenii drept răsplătire,
Pe cruce-ntre tâlhari te-au pus.

Au răs și te-au scuipat în față.
Din spini cunună ți-au făcut,
Și, în deșarta lor trufie,
Stăpâni asupra-ți s-au crezut...

– Aduceți piatra cea mai mare
Mormântul să-i acoperiți,
Chemați sutașii cei mai ageri,
Și străji de noapte rânduiți...

S-au veselit necredincioșii
C-au pus luminii stăvilă,
Ciea s-a întărit în focul
Durerilor de pe Calvar.

Și valurile-i neoprite
Peste pământ se împânzesc
Ducând dreptate și iubire
Și pace-n neamul omenesc.

Voi toți, ce-ați plâns în întuneric
Și nimeni nu v-a mângâiat,
Din lunga voastră 'ngenunchere,
Sculați... Hristos a înviat!

Paul Constant

Zâmbia Iisus
pe Cruce

Înveselit norodul se întorcea-n cetate
Rânjind spre Răstignitul, ce plin de bunătate,
Sfârșindu-se pe cruce, în urma lor privea
Și cu tristețe blândă călăilor zâmbia...
Zâmbia Iisus pe cruce... De ce o fi zâmbit,
Când știm ce mult în ceasul din urmă-a suferit?
Pe buzele Lui arse de sete și tortură
N-a fulgerat blestemul îndreptățit de ură;
Doar șoapte din iertare, cădelnițând tăceri
S-a așternut tihnită pe jarul de dureri.

Zâmbia Iisus șagalnic; de ce o fi zâmbit,
Când turmele de oameni pe stâlp l-au ținut?
Pe creștetul Golgotei murea un om ce-a strâns
În inimă doar mila... și nimeni nu l-a plâns.
Doar cerul de mahnire întreg s-a 'ntunecat,
Când Fiul stins de chinuri greu capul și-a plecat.
E mult de-atunci și totuși ni-i chipul lui aproape
Și-n noaptea Sfintei Vineri în care-au să-l îngroape
În dangănu de clopot, simți-va 'ntreg norodul
Plutirea lui în suflet, când va cânta prohodul.
Vom colinda prin curtea bisericii străbune
Și-om asculta zvonirea de sfântă 'nțelepciune.
Ne va luci icoana-l cea plină de minuni
Și harul Lui va face să fim și noi mai buni.
În noaptea Sfintei Vineri, cu zâmbetul tot blând

Oreste Georgescu

Noaptea Învierii

– Veniți de luați lumină!
Și clopotele cântă,
Iar sufletul, pe aripi de ceruri, se avântă
Și tremură-n odăjdii de pace și iubire.

– Veniți de luați lumină!
Și vechea fericire
De douăzeci de veacuri mereu se înnoiește
Și clopotele cântă și cerul se boltește
Mângâietor deasupra durerilor umane!

– Veniți de luați lumină!
Și-ncremenite-n strane,
De douăzeci de veacuri aceleași chipuri pale,
Când urcă din altare prin fumuri osanale,
Așteaptă-n întuneric atâtea licărire –
Lumină din lumină, iubire din iubire!

Și una de la alta făcliile de ceară
S-aprind, și mâini grăbite se-nvolbură să ceară,
Iar clopotele cântă și bolțile se-nclină
Și bolțile repetă:
– Veniți de luați lumină!

Și-n zori credincioșii se-ntorc răsând spre casă,
Când inimile-n voia speranțelor se lasă
Și-n cântece revarsă belșugul bucuriei,
Nemuritorul soare pe căile tăriei
Cu raze încunună și cerul și pământul
– Veniți de luați lumină!

Virus anti-manele

Calculatoarele din România au căzut recent pradă unui nou virus informatic, de data aceasta anti-manele.

Compania română Softwin, prin Divizia de Securitate a Datorilor, BitDefender anunță că virusul Win32.Antiman.A, a fost detectat prima dată luni, 25 aprilie, iar răspândirea sa este una extrem de rapidă, în numai 5 ore virusul infectând peste 300 de calculatoare din România. Una din acțiunile virusului este aceea că, o dată pătruns în computer, va șterge toate fișierele multimedia care conțin nume ale interpreților de manele cei mai cunoscuți în țară, sau titlurile melodiilor acestora. Virusul se transmite, dintr-un calculator, tuturor adreselor din programul Outlook, prin e-mail și scanează fișierele Yahoo Messenger pentru a găsi noi adrese.

Softwin anunță utilizatorii de BitDefender că sunt protejați încă de la apariția virusului, creat cu siguranță de un român, în timp ce specialiștii recomandă foarte multă prudență în deschiderea atașamentelor e-mail pentru utilizatorii fără protecție antivirus.

UMOR RIMAT

- A lăsat ceva avere, moștenire, soacră-ta?
- I-a lăsat numai năravul, lui nevastă-mea.
- ❖
- Hai să fumăm pipa păcii, dușmanului eu i-am zis.
- Nu se poate, îmi răspunse, căci fumatul-i interzis.
- ❖
- Să nu bei, să nu fumezi, să n-alerg etcetera...
- Dom-le doctor, dar cu liftul pot umbla?

Oferiți
1%

**din impozitul Dumneavoastră
pentru scopuri
românești!**

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”,
Chitighaz
19375523-1-04

Fundația „Homo Ludens” din Jula
(Grădinița din strada Galamb)
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Jula
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Jula
18376146-1-04

Asociația „Pentru Micherechi”
18380802-1-04

Asociația Românilor din
Otlaca-Pustă
19062004-1-04

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
Cod tehnic: 0293

Competiție sportivă „Gheorghe Negru” la Jula

Clubul Sportiv al Românilor din Jula organizează sâmbătă, 14 mai, o competiție sportivă în memoria regretatului profesor Gheorghe Negru. În cadrul programului vor avea loc meciuri de fotbal și de volei, locul desfășurării acestora fiind Liceul „N. Bălcescu”. Pentru competiție se pot face înscrieri până pe data de 9 mai la Liceul Românesc, fără taxe de înscriere. Meciurile se vor disputa cu începere de la ora 13.30. Se

poate înscrie orice echipă din orice localitate românească, scopul competiției fiind răspândirea acestor sporturi, oferirea unei ocazii de joc pentru echipele amatoare, precum și o întâlnire de prietenie. Se vor acorda premii pentru primele trei echipe, în ambele sporturi. Informații suplimentare puteți afla de la profesorele *Ildico Ruja Pălar*, tel.: 30/436-66-72 și *Ana Gurzău Baktai* tel.: 70/940-82-57.

T. Iova

Prima ediție B-Est la București

Coproducția asiatică „About love” („Despre dragoste”) a câștigat marele premiu și pe acela pentru cea mai bună actriță la prima ediție a Festivalul Internațional de Film B-Est, desfășurat în perioada 20-24 aprilie în București. Premiile pentru cel mai bun actor și cea mai bună regie au fost acordate producției britanice despre evenimentele din 11 septembrie 2001, „Hamburg Cell”, iar singurul film românesc din competiție, „Fix Alert”, a câștigat mențiunea specială a

juriului. B-Est a debutat cu un eșec, deoarece pelicula programată în deschiderea festivalului, „Promised Land”, regizată de invitatul de onoare ale B-Est, *Amos Gitai* și premiată la Festivalul de la Veneția, a rămas blocată în Bologna. Totuși, organizatorii au spus că regizorul Gitai a fost înțelegător, deși a venit degeaba în România, iar festivalul și-a respectat restul programului. A doua ediție a B-Est va avea loc anul viitor, la sfârșitul lunii martie sau începutul lui aprilie.

T. Iova

Cursă între Timișoara și Constanța

Odată cu apropierea sezonului turistic estival, începând cu luni, 18 aprilie, Carpatair a reluat cursa aeriană directă pe ruta Timișoara-Constanța. Se preconizează ca legătura dintre cele două orașe să funcționeze zilnic, cu excepția zilei de duminică. Plecarea din Constanța este dimineața la ora 6.40, aterizarea la Timișoara la ora 8.10. Plecarea din Timișoara va fi la ora 15.20, cu aterizarea la Constanța la ora 16.50.

I. Kaupert

Cântece românești pe un CD unguresc

„Joc și muzică populară 2005” este titlul unui nou compact disc, care pe lângă cântecele și dansurile populare ungurești din Ungaria și Transilvania cuprinde și melodii românești din Chitighaz, doina și lunga, precum și cântece din Micherechi.

Acestea sunt interpretate de formația Berbécs și Békés Banda.

E. Iova

Phil Collins la București

Cântărețul *Phil Collins* va concerta, pe 30 octombrie, la sala Romaero din București, în cadrul turneului mondial „First Final. Farwell Tour”. Biletele, ale căror prețuri variază între 1.295.000 și 4.495.000 lei, se pot procura la Sala Palatului, precum și la diferite magazine precum Muzica, Diverta, Hollywood Music&Film, și pe site-ul www.bileteonline.ro. Pentru acest concert întreaga are-

nă va fi îmbrăcată în pânză, pentru a se asigura un sunet cât mai bun. Vor fi construite două tribune pe lateralele sălii, cu o capacitate de 2.000 de locuri, iar restul de 6.000 de locuri vor fi în picioare. Pe scena mobilă, cu platforme, va fi amplasat un ecran de 162 mp. Phil Collins va sosi la București cu o echipă de 80 de tehnicieni și zece camioane cu echipament.

T.I.

Cadou de Paști

Haltere

Ploaie de medalii

Românii au cucerit nu mai puțin de 11 medalii la Campionatele Europene de Haltere încheiate duminică, 24 aprilie, la Sofia. Prima apariție a halterofililor români în primul concurs major după Jocurile Olimpice de la Atena s-a soldat cu un succes.

Marioara Munteanu

Creditați cu șanse la medalii, **Marioara Munteanu**, **Valeriu Calancea**, **Sebastian Dogariu** și **Adrian Jigău** și-au confirmat valoarea, obținând un total de 11 medalii. Înaintea turneului continental, delegația română și-a propus obținerea a trei medalii. **Nicu Vlad**, coordonator al lotului național și președinte al Federației Române de Haltere explică succesul neprevăzut în felul următor: „La haltere nu se pot produce minuni, în sensul că un sportiv nu are cum să ridice azi zece kilograme, iar mâine o sută. Noi cunoșteam posibilitățile sportivilor noștri. Știam și de ce sunt în stare principalii lor adversari. Se puteau întâmpla însă și accidente. Uneori îți propui trei medalii și nu iei nici una. Alteori câștigi mai multe, cum s-a întâmplat acum.”

Aur, argint și bronz pentru Marioara Munteanu

Reprezentanta României la categoria 53 de kilograme, a cucerit marți trei medalii la Sofia. La stilul smuls, gălățenka a ridicat 87,5 kg, depășindu-și toate adversarele. La aruncat însă, Munteanu a ratat de

puțin a treia încercare la 107,5 kg, având doar a treia performanță din concurs, cu 105 kg și a obținut doar bronzul. Marioara Munteanu s-a clasat însă, la total, pe locul doi, devansând-o pe ucraineanca **Natalia Trotsenko**, dar în spatele bielorusei **Anastassia Novikova**, care a aruncat 110 kg.

Colecționarul de medalii la haltere Adrian Jigău

A reușit miercuri seară să obțină încă trei distincții la Europenele de la Sofia: argint la smuls și bronz la ridicat și total. Are acum aproape 40 la diferite competiții. Aurul la toate cele trei categorii a fost adjudecat de cel mai cunoscut halterofil al lumii, turcul **Halil Mutlu**.

Valeriu Calancea a revenit cu aur în întrecerile internaționale.

În decembrie 2003, moldoveanul, dublu campion mondial la Vancouver în același an, s-a accidentat grav la cotul drept în timpul unui concurs demonstrativ desfășurat la Atena, fapt ce l-a făcut să participe nerefăcut la Olimpiada

din 2004. Aici, Calancea a abandonat concursul de la smuls, după ce, la cea de-a doua încercare, a resimțit dureri puternice. De data aceasta, Calancea a concurat bine pus la punct. El a câștigat la stilul aruncat și a obținut locul șase la smuls, iar la total reușind ocuparea poziției a treia de pe podium.

Cele mai neașteptate medalii pentru România au venit de la mureșeanul **Sebastian Dogariu**, în vârstă de 27 de ani. Vineri seară, la categoria 77 de kilograme, Dogariu a terminat al doilea la total, cu 347,5 kg, după ce obținuse argintul la smuls și bronzul la aruncat.

Ștefan Crâsta

România la CE

Aur:

Marioara Munteanu:
53 kg – smuls
Valeriu Calancea:
85 kg – aruncat

Argint:

Marioara Munteanu:
53 kg – total
Adrian Jigău:
62 kg – smuls
Sebastian Dogariu:
77 kg – smuls, total
Valeriu Calancea:
85 kg – total

Bronz:

Marioara Munteanu:
53 kg – aruncat
Adrian Jigău:
62 kg – aruncat, total
Sebastian Dogariu:
77 kg – aruncat

Hochei

Hocheiul românesc în cădere liberă

Echipa națională de hochei a României a retrogradat în al treilea eșalon valoric al Campionatului Mondial, în urma unui randament foarte slab la Campionatul Mondial din Olanda, Divizia I, Grupa B.

România a pierdut toate cele cinci partide disputate la Eindhoven și s-a clasat pe ultimul loc al grupei. Această nereușită întărește dezbaterile care, de altfel, și până acum au existat în hocheiul românesc. „Și bătuți, și dezbinați” – a titrat cotidianul *Pro Sport* care, imediat după terminarea turneului, a relatat despre neînțelegerile dintre oficialitățile disciplinei. **Kurkó János**, președintele echipei din Miercurea Ciuc și vicepreședintele Federației Române de Hochei pe Gheață cere demisia președintelui **Marian Negoită** și a secretarului general **Éduard Pană**. „Acest rezultat dezastruos este rodul activității tandemului Pană-Negoită”, a spus **Kurkó**. La rândul său, **Marius Negoită** a precizat: „Este total dezamăgitor și de neacceptat ce s-a întâmplat la acest Mondial. Le-am asigurat acestor băieți toate condițiile de pregătire, dar, din păcate, o jumătate de echipă a venit la cum-părături... Din păcate, am ajuns în Olanda fără mulți hocheiști de la Ciuc, care au motivat că nu pot veni la lot deoarece au de învățat.” Declarația antrenorului **Daniel Herlea** trădează pesimism. „Viitorul e sumbru, n-avem tineri care să

vină din urmă. Nu renunț și voi continua munca dacă mi se acordă șansa” – scrie *Pro Sport*.

Viitorul naționalei maghiare pare a fi mai frumos. Hocheiul din Ungaria s-a dezvoltat mult în ultimele vremuri, fapt care s-a confirmat și la Dobrițan, unde au fost disputate meciurile din cealaltă grupă, din Grupa A. Echipa Ungariei a început în forță Campionatul Mondial, acumulând cinci puncte în primele trei jocuri. Egalul contra Norvegiei și victoria în meciul cu Japonia au făcut ca suporterii să speră într-un adevă-

rat miracol. Însă, după aceasta, au urmat și meciuri mai slabe: o înfrângere contra Marii Britanii și doar un egal cu Polonia. În fine, Grupa A a fost câștigată de Norvegia, iar Ungaria s-a clasat pe locul trei, atingând astfel obiectivul stabilit încă înaintea turneului, ocuparea unui loc pe podiumul turneului.

Adam Bauer

Poli Timișoara ajută sinistrații din Banat

Cu două zile înaintea meciului Poli Timișoara – Gloria Bistrița, antrenorul **Cosmin Olăroiu** a anunțat că o mare parte din câștigurile de la acest meci vor fi donate sinistraților, care au avut de suferit de pe urma inundațiilor. Imediat după meciul încheiat cu victoria bănaștenilor cu scorul de 2-1, atât conducerea, cât și jucătorii au reînnoit promisiunea. **Viorel Moldovan** a dorit și el să fie alături de cei care

au avut de suferit în ultimele zile. „Eu cred că este un gest frumos din partea noastră. Sunt oameni amărâți, care au pierdut în câteva minute tot ce au agonisit într-o viață, iar noi, prin acest ajutor, încercăm să le demonstrăm că suntem alături de ei. Trec prin momente dificile, iar noi trebuie să-i sprijinim cum putem.” Surse neoficiale susțin că suma s-ar apropia de 20.000 de euro.

Centenarul clubului Galatasaray

Foștii fotbaliști români **Gheorghe Hagi**, **Gică Popescu** și **Iosif Rotariu** au participat duminică la meciul care a marcat centenarul clubului turc de fotbal **Galatasaray Istanbul**, grupare ale cărei culori le-au purtat de-a lungul timpului. Sărbătoarea a fost marca-

tă de un adevărat „show” al lui Hagi, actualul antrenor al echipei, autor a două goluri pentru echipa sa, care a câștigat cu scorul de 5-3. La învingători a jucat și Gică Popescu, în timp ce de partea cealaltă s-a aflat Iosif Rotariu, care a fost primul român de la Galata.

Popescu și Hagi au evoluat câte cinci sezoane pe malul Bosforului, primul între 1997 și 2002 (110 jocuri și 5 goluri marcate), iar Hagi între 1996 și 2001 (132 jocuri, 59 goluri), câștigând Cupa UEFA Cup și Supercupa Europei, ambele în 2000.

Șt.c.

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

Campionatul NB II	
Jula – Szentes	1-2
Campionatul NB III	
Bătania – Szarvas	2-0
Campionatul județean, Bichiș, div. I	
Nagyszénás – Bichiș	1-0
OMTK – Micherechi	2-0
Campionatul județean, Bichiș, div. II	
Aletea – Békéssámson	1-1
Campionatul județean, Bichiș, div. III	
Doboz – Chitighaz	6-0

Următoarele meciuri

30 aprilie (sâmbătă)	
Bócs – Jula	17.00
Gyomaendrőd – Bătania	17.00
Bichiș – Szabadkígyós	17.00
Chitighaz – Szarvas	17.00
1 mai (duminică)	
Micherechi – Mezőkovácsháza	17.00
Aletea – Sarkad	17.00

ROMÂNIA

Luni 2 mai

6.00 Cântec de armindenii. Spectacol folcloric (I) 6.35 Film. Doi câței – Print și Cerșetor 8.20 Desene animate 9.00 Surprize, surprize (R) 11.30 Film. Formidabili "Country Bears" 13.00 Jurnalul TVR 13.30 La masa de Paști 15.40 Film. Misterioasa dispariție a lui Chihiro 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Zilele României la Luxembourg 19.45 Iartă-mă! 21.30 Serial TV 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Film. Tineri doctori îndrăgostiți 1.10 Jurnalul TVR.

Juliana Tudor, „La masa de Paști”

Marti 3 mai

6.00 Cântec de armindenii. Spectacol folcloric (II) 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Nocturne (R) 9.55 Portativul piticilor (R) 11.00 Împreună de Sfintele Paști. Concert extraordinar 12.35 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco (R) 15.00 Kronica. Emisiune în limba maghiară 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Surprize, surprize... 21.15 Surprize la puterea 99 21.25 Surprize, surprize... 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. RRRrrr!!! 0.10 Cinci minute de cultură 0.20 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 4 mai

6.00 Sub semnul soarelui 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele... de 5 stele (R) 12.00 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30... Sed Lex! 15.00 Conștientizări 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fotbal: Dinamo-Poli Timișoara 21.15 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Serial. Crime perfecte 23.10 Film. Moștenirea 1.05 Cinci minute de cultură 1.15 Jurnalul TVR (R).

Joi 5 mai

6.00 Sub semnul soarelui 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 O vedetă populară (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzente 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Telecinemateca: A fost cândva hot 21.05 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Marcă înregistrată 23.20 Film. Fiul meu Johnny 0.55 Cinci minute de cultură.

Vineri 6 mai

6.00 Sub semnul soarelui 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Vile și palate celebre 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 România politică 15.00 Film. Greva mamei 16.40 Interes general 17.30 Știrea zilei 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Stele de 5 stele 20.15 Școala vedetelor 21.30 Serial. Burlacii 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Ca apa în ciocolată 1.25 Cinci minute de cultură.

Sâmbătă 7 mai

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Avanzpremiera 9.00 Portativul piticilor 10.00 Marele manechine de altădată revin pe podium 11.00 Marcă înregistrată (R) 11.50 Orizont 2007 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Formula 1. Marele premiu al Spaniei 14.00 Travelling circular 15.00 Cu Irina la cafea 15.50 Avanzpremiera Cu Irina la cafea (II) 16.30 Dincolo de hartă 17.00 Telesciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize 20.10 Avanzpremiera 20.20 Surprize, surprize 21.10 Surprize la puterea 99 21.20 Surprize, surprize 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Taverna 23.45 Film. Dezastrul 1.25 Jurnalul TVR (R).

Duminică 8 mai

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Debut 50 plus 9.45 Ulița spre Europa 10.00 Formula 1. Marele premiu al Spaniei 11.00 Viața satului 12.00 Agenda politică 12.45 Jurnalul TVR 13.00 Supermarket de divertisment 13.55 Formula 1. Marele premiu al Spaniei 16.00 Tezaur folcloric 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Minutul 91. 19.15 Fotbal. Meci din Campionatul Național 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Garantat 100% 23.15 Film. Sărutul vampirului 1.00 Jurnalul TVR (R).

TVR

Luni 2 mai

7.00 Zestrea românilor. Documentar 7.45 Zi binecuvântată 9.00 Film (R) Asterix și Obelix contra lui Cezar 10.45 Serial. Pasiuni 11.35 Atenție, se cântă! 12.30 Arca lui Noe 13.00 Pescar hoinar 13.30 Poftă bună! 14.00 Serial. Miracole 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Verdict: Crimă 17.00 Serial. Farmece 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Middle Of The Road la București 19.30 Zina, povestea unui sat din marginea Sibiului 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 Film. Nevasta pastorului 23.05 Serial. Agenția 0.05 Oala sub presiune (R).

Marti 3 mai

7.30 Revista presei 8.15 Zestrea românilor 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Nemurtoarea 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Mistere și mituri ale secolului al XX-lea 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 Film. Maniaci sentimentali 22.40 Serial (R) Dragul de Raymond 0.05 Auto Club (R) 0.30 Film. Salonul de dans 2.20 Serial (R) Soția lui Lorenzo.

Miercuri 4 mai

7.30 Revista presei 8.10 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Ospetie în Balcani 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Fotbal: Meci din divizia A 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Cirque du Soleil – Focul lăuntric 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 Film. Te voi salva 22.45 Serial (R) Colectonarul de suflute 23.35 Serial (R) Dragul de Raymond 0.05 Două roți (R) 0.35 Film. Iubire între adevăr și minciună.

Joi 5 mai

7.30 Revista presei 8.15 Zestrea românilor 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Verdict: Crimă 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturistă 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Averi fabuloase 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 Film. Orgoli 22.45 Serial. A fost odată hot 23.30 Serial (R) Dragul de Raymond 0.05 Sănătate naturistă (R) 0.30 Film. Bella Mafia.

Vineri 6 mai

7.30 Revista presei 8.10 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) A fost odată hot 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privat 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Povestiri incredibile 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.00 D'ale lui Mitică 22.00 Serial. Umbrele întinericului 22.45 Miss University (R).

Cătălin Măruță în „Tonomatul DP2”

Sâmbătă 7 mai

7.30 Fantomele Dunării (R) 8.00 Buburuze și alte Găze 8.30 Steluțe pentru Europa 9.00 Universul cunoașterii 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Agenția de plasare 13.00 Serial. Miracole 14.00 Via Sacra 15.00 Baschet (R) 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Fotbal 18.00 Secrete străbune 19.00 Zilele României pe Broadway 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Doctorii 22.00 Film. Fie copilul binecuvântat! 23.50 Serial. Nemurtoarea 0.40 Muzică la Maxim 1.35. Serial (R) Dragul de Raymond.

Duminică 8 mai

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 10.30 Arca lui Noe H... ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Verdict: Crimă 17.00 Serial. Farmece 18.00 Mistere ale medicinei 19.00 Atlas (R) 19.30 Coolmea distracție 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Lege și ordine 21.50 Film. Ultimul dans 23.35 Remix – Rock Forum 0.30 Film (R) Fie copilul binecuvântat!

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

2 MAI, LUNI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune specială de Paști 11.55: Încheiere

3 MAI, MARȚI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

4 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

5 MAI, JOI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

6 MAI, VINERI (Ana Hoțopan)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul Vârșnicilor 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

7 MAI, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

8 MAI, DUMINICĂ (Petrul Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afara de frecvențele de 66.29 MHz și 66.14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91.4 MHz, Radio Seghedin 93.1 MHz

Ecranul nostru

4 mai 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 6 mai 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat va prezenta un amplu reportaj despre noul spectacol al Teatrului Național din Budapesta. Regizorul *Jordán Tamás* a montat piesa nemuritoare „D-ale Carnavalului” de părintele teatrului românesc: Ion Luca Caragiale. Filmul realizat de *Ibós Éva* oferă și detalii ale viziunii unor renumiți artiști maghiari despre cultura românească.

Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 2 mai 2005

16.00–16.50 Emisiune specială de Paște – lepuș coconăș 16.50–17.45 Debut 50 plus – emisiune specială de Paște 17.45–18.00 Știri regionale.

Marti, 3 mai 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.30 De la om la om 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 4 mai 2005

16.00–16.45 Fotbal – Divizia A – Prima repriză 16.45–17.00 În prelungiri 17.00–17.45 Fotbal – Divizia A – Repriza a II-a 17.45–18.00 În prelungiri.

Joi, 5 mai 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.30 Exclusiv 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 6 mai 2005

16.00–16.30 Ritm show 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 7 mai 2005

16.00–16.45 Fotbal – Divizia A – Prima repriză 16.45–17.00 În prelungiri 17.00–17.45 Fotbal – Divizia A – Repriza a II-a 17.45–18.00 În prelungiri.

Duminică, 8 mai 2005

16.00–17.15 Cântecul de acasă 17.15–17.45 Magazin duminical 17.45–18.00 Dialog spiritual.

DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

Unitate prin diversitate
Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multicultură, multilingvism

Program radiofonic: 2 mai, luni – ora 19.00
– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz
– Frecvențele posturilor teritoriale

Rokko Rocsin, cl. a 4-a, Iula

Elena Farago

În ziua de Paște

Toți copiii, azi, se-mbracă,
Cu ce au ei mai frumos,
Și părinților le cântă:
Învierea lui Hristos.

Și la masă, ciocnesc, astăzi,
Toți copiii cei cuminți,
Oua roșii și pestrițe,
Cu iubiții lor părinți.

Toți copiii azi sunt darnici,
Căci ei știu că lui Hristos,
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.

Și copiii buni la suflet,
Azi, cu bucurie dau,
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Gheorghe Marc, cl. a 3-a, Iula

Anamaria Hegedűs, cl. a 3-a, Iula

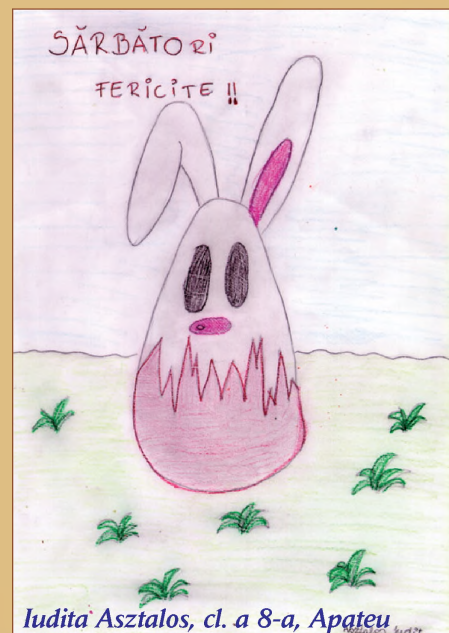
Dora Görbedi, cl. a 3-a, Iula

Renata Kocziha, cl. a 4-a, Iula

Emeric Tikász, cl. a 8-a, Apateu

Iudita Asztalos, cl. a 8-a, Apateu

Levente Szakadati, cl. a 8-a, Apateu

**FOAIA
românească**

29 APRILIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcș, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichșciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.